

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugo-
slaviji 120 Din, za
inozemstvo 140 D

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
i stolp, peti-vrsta
mal oglas po 150
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po Din 250, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
g. Pri večjem g.
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rekopisni se ne vračajo, nefrankirane
pisma se ne sprejemajo - Uredništva
telefon št. 2050, upravnitva št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Cerkveni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Izseljeniško vprašanje

Nad vse razveseljivo je, da so pričele ob-
lasti posvečati izseljeniški vprašanju svojo
pažnjo. Saj je izseljeniško vprašanje za vse
naše gospodarstvo, za ves naš napredek in za
vso največje važnosti. Splitska konferenca, ki
je bila pred dnevi zaključena, je izčrpno na-
vedla, kaj vse je treba storiti za pravilno re-
šitev izseljeniškega vprašanja. Če bo le del
teh predlogov izveden, bo doseženo že mnogo
in izseljeniško vprašanje bo v glavnem rešeno.

Ali samo materialna sredstva za rešitev
izseljeniškega vprašanja ne zadostujejo. Tre-
ba je tudi duševnih sredstev in te mora dati
javnost. Jedro vsega vprašanja je v tem, da
nam ostanejo izseljeniki ohranjeni, da ne u-
tojejo v tujem morju, da naša kri ne plodi samo
tuje njive, temveč tudi naše.

Tako rešitev izseljeniškega vprašanja ho-
čemo in tako potrebujemo. Da pa ta cilj do-
sežemo, je prvi pogoj, da tudi izseljenik to
hoče, da je njegova volja ista ko naša. Če ni-
ma izseljenik te volje, potem je vse naše pri-
zadevanje zaman, ker samo izseljenik odloči,
če ostane nam zvest ali pa se duhovno združi
z narodom, ki mu daje kruh. Brez vsakega
dvoma je, da bo ostal izseljenik nam zvest, če
mu je domovina v tako milem spominu, da je
ne more pozabiti. Da pa mu je v takem spo-
minu, mora imeti tudi vzroke za to ljubezen.
Zato pravimo, da brez pomoči javnosti ni mo-
goča rešitev izseljeniškega vprašanja.

Stara stvar je, da se ljubezen pridobiva le
z ljubeznijo. Če hočemo, da bo izseljenik lju-
bil svojo staro domovino, potem mu moramo
dati tudi vidnih dokazov, da ga stara domo-
vina ljubi in da ni nanj pozabila, pa čeprav
mu ni mogla dati kruha za življenje. Ta za-
vest se mora globoko vtisniti v spomin izse-
ljenika in potem ne bo nikdar pozabil na svojo
domovino.

Ali pa se je kdaj naša javnost potrudila,
da pokaže izseljeniku svojo ljubezen? Ko je
odhajal v Ameriko, se je zanj zanimal samo
agent paroplovne družbe, ki je zaslužil od nje-
gove prevozne karte. Nihče pa ni dal izselje-
niku ne nasveta in ne sredstev, temveč pre-
pustili smo ga čisto usodi, da si pomaga, ka-
kor si ve in more. Šele potem, ko je prišel iz-
seljenik do denarja, ko smo videli njegove do-
larje, tedaj smo se tudi spomnili, da se nekje
v rudnikih Amerike trudijo in pehajo tudi
naši ljudje. Ne njih, temveč na njihove dolarje
smo se spomnili. Ali je potem čuda, če so ne-
kateri izseljenci že pozabili na svojo domo-
vino?

Kljub vsemu pa večina izseljencev ven-
darle ni pozabila svoje domovine. Vezi na ro-
dno grudo so bile močnejše od vse nevhvalež-
nosti domovine. In ko je kopal slovenski rudar
globoko pod zemljo premo, je mislil na le-
poto svoje domovine in oživljal vse lepe tre-
nutke, ki mu jih je dala njegova revna, a edi-
na domovina. In ko so brneli stroji okoli nje-
ga, je zapela v spominu izseljenika domača
pesem, da je bila vsa njegova duša mehka od
ljubezni do rojstnega kraja.

Ti spomini na lepoto domačega kraja, na
drage znanice iz otroških let, so bili najlepši
spomini izseljenca. Niti enkrat pa se nismo
potrudili, da bi tudi mi te spomine okrepili.
In kaj bi bilo tako težkega, da bi vsako leto
poslali med izseljenca nekaj naših najboljših
pevcev, da bi jim iz srca zapeli našo pesem!
In kaj bi bilo tako težkega, če bi vsako leto
obiskal našega izseljenca odposlanec iz domo-
vine in mu povedal, kako je v njegovem kra-
ju, kako napreduje ves naš narod.

Daleč, silno daleč je bil izseljenec od do-
movine. Ta pa je izgubila vsako zvezo z njim.
In ni se niti potrudila, da bi jo našla. Namesto
odposlanca domovine, pa so prihajali k izse-
ljencu odposlanci tujine in mu govorili, kako
je zapuščen od domovine in kako si mora ved-
no pomagati le sam. Ali je čuda, če je izse-
ljeneč prišel pod vpliv tuje okolice?

Dosti sovražnikov ima naš narod in vsi
ti so govorili našemu zapuščenemu izseljeniku
samo slabe stvari o domovini. Vsa silna pro-
paganda proti nam zadela izseljenca v
vsej svoji moči naravnost. Kdo pa je od nas
govoril izseljencu, da je ta propaganda laž,
kdo od nas ga je opozarjal na ves lep napre-
dek, ki smo ga vendarle dosegli?

Vse polno sredstev je, da si ohranimo iz-
seljenca, toda eno je glavno in najvažnejše, da
ga prepričamo o svoji ljubezni. Mnogo, silno
mного ljubezni moramo izkazati izseljencu, in
v tem je ves problem. Za večno ga moramo z
ljubeznijo prikleniti na sebe in izseljeniško
vprašanje je rešeno.

Odgovor bolgarske vlade izroččen

Beograd, 9. avgusta. Bolgarski minister
zunanjih del Burov je izročil jugoslovanske-
mu poslaniku v Sofiji Ljubomiru Nešiču gle-
de na našo protestno noto zaradi amnestije
vojni krivcev ta-le odgovor bolgarske vlade:
>Gospod minister! V odgovor na noto
št. 1113, ki ste jo blagovolili izročiti 23. ju-
lija t. l. mojemu namestniku g. Ljapčevu,
predsedniku vlade in ministru notranjih del
in narodnega zdravja, čast mi je sporočiti
Vam to-le:

Krivicice, ki jih obsega zakon o amnestiji
od 6. julija t. l. nimajo ničesar skupnega s
kaznjivimi dejanji, na katere se nanašajo čle-
ni 118. in 120. neuillske mirovne pogodbe. To
je jasno razvidno iz samega besedila, ki pre-
videva to-le:

1. Z določbami čl. 1. tega zakona se
amnestirata bivša ministra Radoslavov in
Tončev radi dejanj, ki sta jih zagrešila in ki
sta predvidena v čl. 155. bolgarske ustave in
zaradi katerih sta bila obsojena z obsodbo
3. državnega sodišča. Ta dejanja nimajo no-
bene zveze s krivicami, ki jih navaja čl. 118.
neuillske mirovne pogodbe.

2. Določbe čl. 2., 3. in 4. istega zakona se
nanašajo na kazniva dejanja, ki so bila izvr-
šena po svetovni vojni.

3. Določbe čl. 5. se nanašajo na vojne ob-
veznike, ki so jih obsodila vojaška sodišča
zaradi vojaških prestopkov po zakonu od 1.
julija 1929 in ki so že svoje kazni odsedeli
ali pa so bili pomilovani. Med pomilovanimi
vojnimi obvezniki, ki so se ukoristili z amne-
stijo po čl. 5. ni osebe, ki bi bila obsojena za
dejanja predvidena v čl. 118. neuillske mi-
rovne pogodbe.

4. Določbe členov 6., 7. in 8. obsegajo
krivicice teles in oseb, ki takisto ne spadajo
pod določbe navedenega čl. 118.

5. Določbe zadnjega čl. 7. se tičejo samo
civilne odgovornosti nekih amnestiranih oseb.
Iz tega je razvidno, da ni niti ena določ-
ba zakona o amnestiji od 6. julija t. l. v di-
rektnem in indirektnem nasprotju z obveza-
mi, ki jih je bolgarska vlada prevzela s členi
118 do 120 neuillske pogodbe o miru.

Bolgarski narod in bolgarska vlada se
nista nikoli solidarizirala z osebami, ki so
grešile proti mednarodnim pravicam in vesti
civiliziranega sveta. Obratno, bolgarska vlada
je izročila bolgarskim sodiščem vse one ose-
be, glede katerih je bilo dokazano, da so za-
grešile gori navedene krivicice.

Zakon od 6. julija 1929 ne tvori povoda
ali razloga, da bi se lahko mislilo, da je bol-
garska vlada izpremenila to svoje stališče o
krivicah, na katere se nanašajo člani 118 in
120 neuillske pogodbe o miru.

Ker citira vaša nota brez potrebe neko po-
velje bivšega glavnega poveljnika generala
Zekova, ki je uperjena proti srbski inteligenci
na področju Morave, naj mi bo dovoljeno, da
opozorim na sledeče: Na podlagi pregleda ar-
hiva vrhovne komande, ni bilo mogoče ugo-
toviti, da je bilo tako povelje izdano od strani
glavnega komandanta bolgarske vojske, Gene-
ral Zakov je bil pomiloščen z zakonom o am-
nestiji od 26. julija 1924 in spoštovane vlade
kraljevine SHS od tedaj pa do današnjega dne
niso v tem pogledu storile nikakega koraka.
General Zekov je bil pomiloščen za kaznjiva
dejanja, zaradi katerih ga je obsodilo tretje
državno sodišče in ki nimajo ničesar skupne-
ga s členom 118 neuillske pogodbe o miru.

Iz tega razvidite gospod minister, da je
bolgarsko vlado pri sprejemu zadnjih zako-
nov o amnestiji vodila le želja, da doseže splo-
šno pomirjenje in spokojsvo v državi, izvršu-
joč pri tem svojo pravico vrhovne oblasti su-
verene države, tako da s tem ni mogla kršiti
svojih mednarodnih obvez, še manj pa dati
povoda za kakršnokoli reklamacijo. Iz istega
razloga je sprejela bolgarska vlada za začude-
njem in z obžalovanjem noto, ki vsebinsko ni-
ma zadostne motivacije, in ki tudi ni v skladu
s splošnimi naporji vseh narodov in vlad, da bi
pozabili težka izkustva vojne, in ki končno ne
more uvrstiti od naše vlade toli željeno atmo-
sfero vzajemnega zaupanja in upoštevanja med
obema narodoma. Izvolite sprejeti g. minister
tudi pri tej priliki izraze mojega posebnega
spoštovanja.

Burov, I. r.

Po škofovski konferenci

Beograd, 9. avg. (Tel. »Slov.«) V Beogradu
se mudi kot izvršni organ škofijske konfere-
nce, ki se je pred kratkim vršila v Zagrebu,
djakovski škof dr. Akšamovič, ki je prinesel v
Beograd spomenice in vloge na posamezna mi-
nistristva, ki jih je izdelala škofovska konfe-
renca. Tekom današnjega in jutrišnjega dne
sta, oziroma bosta škofa Akšamovič in Rodič
te resolucije osebno predložila resornim mi-

nistrom. Posebno važna bo njihova interven-
cija v prosvetnem in vojnem ministristvu. V
prosvetnem ministristvu bosta predložila ško-
favske zahteve glede kulturno-politične in ve-
rske zakonodaje. V vojnem ministristvu pa bo-
sta skupno s pravoslavnim škofom dr. Leti-
čem predložila spomenico, v kateri se zahteva,
naj ostane vojna duhovniška služba takšna,
kakršna je bila dosedaj.

Otvoritev zdravstvene konference

Split, 9. avg. (Tel. »Slov.«) Danes ob 10
je bila otvorjena v Splitu zdravstvena konfe-
renca. Na konferenci sodeluje veliko število
delegatov zdravstvenih in socialnih uradov
ter zdravnikov. Pred prehodom na dnevni
red je konferenca pozdravil splitski župan.
Za predsednika je izvoljen dr. Edvard Pakaci.
Poleg njega je govorilo še več govornikov o
valnatega konference. Na konferenci je previa-
dovalo mnenje, da se naj izdela enoten osnov-
ni zdravstveni zakon, ki ga je dopolniti s po-
sebnimi pravilniki, ki bodo enotno uredili
posamezna zdravstvena vprašanja. Glede
vprašanja staža zdravnikov je bila večina
mnenja, da se uvede dveletni staž, ki pa bo

plačan. Glede privatne zdravniške prakse je
konferenca mnenja, da se ista dovoli tudi vo-
jaškim zdravnikom. Kar se tiče sodnih zdrav-
nikov, zahteva konferenca od njih v bodoč-
nosti posebno sodno zdravniško izobrazbo. Na-
dalje je konferenca razpravljala o vzdrževa-
nju bolnišnic ter o tem, v koliko se morejo
zdravniki, ki služijo v bolnicah, baviti s pri-
vatno prakso. Govorilo se je nadalje o zbolj-
šanju gmotnega položaja zdravnikov in o
tem, ali naj se v bodoče pri lekarnah obdrži
sistem koncesionirane ali naj se uvedejo svo-
bodne lekarne. Konferenca je razpravljala
tudi o koncentraciji zdravstvene službe ter o
organizaciji zdravstvenih ustanov.

Novela k tiskovnemu zakonu izide

Beograd, 9. avg. (Tel. »Slov.«) Sporočajo
nam, da bo v kratkem izšla novela k tiskov-
nemu zakonu. Spremenili se bodo člani, ki go-
vore o kompetenci, v tej smeri, da bo konfi-
skacija in pregled tiskovin spadal izključno v
pristojnost policije, oziroma njenih organov ter
v bodoče državno pravdnitvo ne bo imelo s
tem opravka. To pa zaradi tega, ker proti kon-
fiskaciji ni pritožbe, dočim je državno pravd-
ništvo šlo s konfiskacijami dosedaj pred sodi-
šče. Na drugi strani pa ima policija tudi ves
potreben aparat, ki je popolnejši. Razširili se
bodo tudi člani, ki določajo dolžnost predlo-
žitve tiskanih del, tako da bodo v skladu s
členi, ki določajo konfiskacijo. Člani, ki dolo-
čajo konfiskacijo, so v dosedanem zakonu
namreč obsežnejši, kakor oni, ki določajo dol-
žnost predložitve, tako da je zakon sam na sebi
nasproten, ker določa konfiskacijo stvari, za
katere v istem zakonu ni bila predpisana dol-
žnost predložitve.

Razne vesti

Vojni zakon je šel ponovno v korekturo,
od katere bo odvisno, kakšna bo njegova
končno veljavna vsebina.

Vpokojeni ravnatelj zagrebškega »mi-
niškega ravnateljstva ing. Trebinjac je bil danes
pri ministru Radivojeviću v enourni »anci.

Osnova se je konzorcij, ki bo izdal poseb-
no knjigo o naših železnicah v dobi od 1919
do 1929 v srbohrvaškem, nemškem in franco-
skem jeziku.

Zagreb, 9. avg. (Tel. »Slov.«) Don Fra-
njo Bulić je osnoval pri hrvaškem kulturnem
društvu »Napredak« v Sarajevu fond pod
imenom »Fond dona Franje Bulića«, v kate-
rega je nakazal 110.000 Din. Fond je odstopil
društvu »Napredak«, ki ga naj uporabi za
zgradbo konvikta v Splitu, iz obresti pa naj
dobiva podporo hrvaški dijadi, ki bodo
študirali arheologijo, zgodovino in umetnost.

† Dr. Reiss

Beograd, 9. avg. (Tel. »Slov.«) Včeraj ob
pol petih popoldne je nenadoma umrl dr. Ar-
chibald Reiss, eden največjih in najplemeni-
tejših prijateljev našega naroda.

Dr. Reiss je imel na Topčiderskem brdu
malo vilo, ki jo je v počastitev junaštva srb-
skega vojaka dal ime »Vila Dobro polje«. Nad
Reissovo vilo ima vilo bivši minister Kapeta-
novič. Ko so včeraj pripeljali Kapetanoviču
drva, je voznik zavozil po cesti mimo Reisso-
ve hiše, mesto po daljši, ki je edino določena
za vozove. Voz je vzdignil silen prah in radi
tega je stopil dr. Reiss iz vile in zahteval od
voznika, da ne vozi po tej poti. Nastal je pre-
pir, dr. Reiss se je silno razburil, nakrat je
pokleknil in omahnil. G. Kapetanovič je takoj
poklical ljudi na pomoč, prišel je zdravnik,
dr. Reiss je še vzkliznil svojem, naj ne joka-
jo, in izdihnil svojo plemenito dušo.

Publicist in novinar dr. Reiss je bil rojen
8. julija 1876 v Lausanni. 22 let star je postal
doktor kemije in asistent na lausanski uni-
verzi. Nato je odšel v Pariz in se zlasti bavil
s kriminalistiko ter postal intimen prijatelj
slovečega kriminalista Restillona. Po povratku
iz Pariza je ustanovil v Lausanni sloveči kri-
minalni zavod. Izdal je tudi več knjig o Ber-
tillonovem sistemu. Ko je nastala svetovna
vojna, je srbska vlada poklicala dr. Reissa, da
vidi in poroča o divjanju Avstrijcev v Mačvi.
Reiss je prišel in nato tako zelo vzljubil srb-
skega kmeta in srbskega vojaka, da je sam
postal srbski dobrovoljec. Po umiku srbske
vojske je Reiss organiziral sprejem srbskih
beguncev v Švici. Ves čas je tudi vršil propa-
gando po tujih listih. Po vojni je ostal v Bel-
gradu in začel organizirati policijsko službo.
Ustanovil je tudi policijsko šolo. Eno ko drugo
je moral opustiti ter doživel še druga razoč-
ranja. Kljub temu pa je ostal vnet prijatelj
našega naroda, ki nam je bil vedno siguran.
Težka izguba je zato Reissova smrt za ves naš
narod.

Večna slava spominu pokojnega Reissa!

Uspeh autobusnih podjetnikov

Beograd, 9. avg. (Tel. »Slov.«) Danes je
končala svoje obiske deputacija zadruga avto-
mobilskih podjetij ljubljanske širše in ozje
okolice. Deputacija se je zglasila pri vseh, v
poštev prihajajočih ministristvih ter se je da-
nes vrnila v Ljubljano s pozitivnim uspehom.
V trgovinskem ministristvu so ji zagotovili, ker
je avtopromet tudi tujskoprometnega pomena,
da bo ministristvo rešilo njihovo spomenice
tako, da ostane v tem proračunskem letu, to-
rej do konca meseca marca, vse kakor je bilo.
V ministristvu za javna dela je deputacija do-
bila odgovor, da stoji to ministristvo na stali-
šču, ki ni važno samo za rešitev krajevne
spora, ampak je načelne važnosti, in sicer:
ministristvo za javna dela smatra, da je ono v
tem slučaju kompetentno. Ministristvo je mne-
nja, da so v novim zakonom o cestah vse mi-
nine odpravljene in torej nima mestna občina
pravice, četudi se opira na odredbo velikega
župana iz leta 1926, pobirati kakršnekoli pri-
spevke na naslov državnih cest. Dalje se je
deputacija zglasila tudi v ministristvu za goz-
dove in rudnike. Tudi tu je dobila deputacija
pozitiven odgovor. »

Herriot v Beogradu

Zagreb, 9. avgusta. (Tel. »Slov.«) Danes
je prišel v Zagreb bivši francoski prosvetni
minister in lyonski poslanec Herriot, ki po-
tuje skozi našo državo. V Zagrebu bo pre-
nočil, jutri pa odpotuje v Belgrad.

V Srbiji žetev zelo dobra

Beograd, 9. avgusta. (Tel. »Slov.«) Kakor
zvezo iz krogov srbskih zadrugarjev, so po-
ročila o stanju žetve v notranjosti Srbije zelo
optimistična. Posebno dobro kaže koruza. Iz
poročil srbskih kmetov se vidi velik optimi-
zem in upanje, ki ga kmetje stavijo na leto-
šnjo žetev, ker se nadejajo, da bodo prišli na
ta način do denarja ter se vsaj deloma rešili
dolgov. V teh poročilih, ki prihajajo v cen-
tralo, se vidi, da ljudstvo pričakuje začetek
poslovanja privilegirane agrarne banke, ka-
tere občni zbor se vrši 15. t. m. Zdi se, tako
je izjavil član vodstva srbskih zemljoradniških
zadrug, da se je vodstvo agrarne banke pri-
bližalo stališču zadrug, da se naj dajejo kme-
tiški krediti kmetom potom zadrugištva.

Pred novimi trgovinskimi pogodbami

Belgrad, 9. avgusta. (Tel. >Slov.<) Glede trgovinskih pogodb je izvedel Vaš dopisnik, da je trenutno najvažnejša trgovinska pogodba s Španijo, na kateri se dela v zadnjem času. V kratkem bo ratificirana tudi trgovinska pogodba s Češkoslovaško, v kolikor sta se namreč pred leti dni obojestranski delegaciji o njej sporazumeli. Pogajanja za trgovinsko pogodbo s Poljsko so trenutno v zastoju in se bodo najbrž nadaljevala v jeseni.

Jugosl. vojaška delegacija v Krakovu

Varšava, 9. avg. (Avala) Agencija Pat poroča, da je včeraj prispela v Krakov delegacija jugoslovanskih častnikov, ki sestoji iz dveh generalov, dveh polkovnikov in večje skupine slušateljev višjega tečaja vojne akademije v Belgradu. Jugoslovansko vojaško delegacijo spremlja v imenu poljske vojske polkovnik Zamorski z majorjema Kordanski in Sarzinski. Poslaja je bila okrašena z jugoslovanskimi in poljskimi zastavami. Jugoslovansko delegacijo je pozdravil na kolodvoru komandant Krakova, general Vroblevski s svojim šefom in z mnogimi poljskimi častniki. Za poljske pozdrave in za bratski sprejem se je zahvalil jugoslovanski general Belič. Nato se je jugoslovanska vojaška delegacija podala v mesto in si ga ogledala. Popoldne je jugoslovanska delegacija prisostvovala večbam četrte pionirske brigade. Zvečer pa je bil v njeno čast prirejen svečan banket.

Obisk ital. prestolonaslednika v Gorici

Gorica, 9. avg. (Tel. >Slov.<) Dne 8. t. m. je prispel v Gorico prestolonaslednik Umberto Savojski. Na kolodvoru so ga pričakovali vojaške in civilne oblasti, na čelu jim gospod Giunta kot predstavnik rimske vlade ter knezoškof dr. Sedej. Nato se je prestolonaslednik podal v park, kjer se je odkril spomenik padlim vojakom, ki ga je blagoslovil neki tržaški duhovnik-prostovoljec. Pri tej slovesnosti so bili navzoči vsi italijanski župani provinc in fašistične organizacije mesta in dežele. Zastopane so bile tudi >dalmatinske<. Nato je prestolonaslednik obiskal pokopališče in grad, kjer je bil angažiran furlanski narodni prizor, nakar se je vršil v mestni palači banket. Po banketu je princ Umberto obiskal rakev Burbonov na Kostanjevici. Nato se je podal v avtomobilu po soški dolini v Tolmin, kjer se je odkril spomenik Danteju, ki ga je tolminski občini podarila občina mesta Firenze. Napis spomeniku se glasi: >Dante na meji, ki jo je zaznamoval Bog.< Navzoči so bili razen oblasti še šolski otroci >Ballile< in >Piccole Italiane< in vse fašistovske organizacije. Pozneje je prestolonaslednik v mestni hiši sprejel župana, fašistične tajnike, duhovščino in druge dostojanstvenike. Vrnivši se v Gorico, je princ Umberto obiskal še Sveto Goro in Kalvarijo, nakar se je ob 8 zvečer vrnil v Rim.

Turška odklonila arbitr. pogodbo z Grško

Atene, 9. avg. (Tel. >Slov.<) Turčija je na grški predlog, da bi se spor radi izmenjave prebivalstva predložil haaškemu razsodišču, odgovorila odklonilno in predlaga s svoje strani, da bi se nevrnalnim članom mešane komisije za izmenjavo grškega in turškega prebivalstva poverilo tudi vprašanje premoženjsko-pravnega tolmačenja določb lausanske mirovne pogodbe.

Atene, 9. avg. (Tel. >Slov.<) Grški odgovor na turško noto se bo izročil v kratkem. Čuje se, da Grčija vztraja na svojem stališču, naj se odločitev o spornih vprašanjih predloži kakemu razsodišču. Če se bo Turčija branila še naprej, bo Grčija zahtevala odločitev pri Društvu narodov. Grški listi hudo napadajo Turčijo in izjavljajo, da je turška vlada kriva, da so se razbila dolgotrajna pogajanja v Angori.

Grški parlament gre na počitnice

Pariz, 9. avg. (Avala) Agencija Havas poroča iz Aten, da je grški parlament pooblastil vlado, da izda nove uredbe o ustanovitvi zavarovalnih blagajn za neke delavske kategorije, uredbe o ustanovitvi blagajne za Narodno odbrano, uredbe o preureditvi gasilske službe in uredbe o izvršilnem postopku. Smatra se, da bo nato sedanje zasedanje parlamenta zaključeno. Z druge strani pa je vlada izrazila željo, naj bi se parlament sestal še k par sejam ter šele nato odšel na počitnice.

Kitajski delegati se vrnili v Harbin

London, 9. avg. (Tel. >Slov.<) Predhodna pogajanja med Rusijo in Kitajsko so bila prekinjena in kitajski zastopniki so zapustili obmejno postajo Mandžurijo ter se vrnili v Harbin, ker se je kitajska vlada branila, vzpostaviti prejšnje stanje na vzhodnokitajski železnici.

Novosadska vremenska napoved. Večina oblaka, zlasti na zapadni strani in v notranjosti države. Temperatura se bo v severnih in zapadnih delih znižala.

Resen položaj na haaški konferenci

Posvetovanja delegatov — Francozi skušajo doseči kompromis MacDonald pride v Haag

Haag, 9. avg. (Tel. >Slov.<) Odločitev o uspehu haaške konference pade v finančni komisiji. Teško je misliti, da bi Briand pristal na kak dogovor o izpraznitvi Porenja, ne da bi imel sigurnost, da bo v finančni komisiji sprejet Youngov načrt. Edino, še zelo oddaljeno možnost, da se bodo nasprotstva poravnala, vidijo konferenčni krogi v reparacijski banki in v modifikaciji stvarnih dobav, ki je s tem v zvezi.

Danes dopoldne je bilo več sestankov med posameznimi delegacijskimi člani. Snowden sam pa je dopoldne rajši napravil sprehod v avtomobilu. Venizelos je za četrte ure obiskal dr. Stresemanna, potem pa je bil pri dr. Stresemannu Henderson. Temu pogovoru je prisostvoval tudi dr. Wirth. Dr. Stresemann je Hendersonu predložil vso resnost položaja.

Končno so imeli tudi dolg sestanek delegati male antante. V francoski delegaciji se že vprašujejo, ali ne misli Snowden na razbitje konference. Francozi so pripravljene, pomagati Angliji do ugodne rešitve. Njihovo mnenje je, da nudi Youngov načrt še dovolj možnosti, da se izpolni vsaj del angleških zahtev. Zdi se, da so v tej smeri že napravili prve poskuse. Čuje se, da je Snowden po svojem povratku z izleta obiskal Brianda, s katerim je govoril tudi Henderson, še preden se je sestal z dr. Stresemannom. Smatra se, da se je pri obeh Hendersonovih razgovorih govorilo o tehničnih pripravah za pododbor politične komisije o izpraznitvi Porenja. Vsekakor so nasprotstva glede Youngovega načrta med Francijo in Anglijo še zelo ostra in se zdi, da bo nemška delegacija dobila še vlogo posredovalca.

Pariz, 9. avgusta. (Tel. >Slov.<) V Parizu se smatra položaj, ki je nastal po uradni angleškem predlogu za revizijo Youngovega načrta, za resen, nikakor pa ne za brezupen. Nadejajo se, da se bodo po 36 urnem odmoru, ki se je sklenil včeraj na predlog Belgijcev, našla pota in sredstva, da se prepreči fiasko konference. V političnih krogih upajo na intervencijo Macdonalda, ki ne bo dopustil, da bi Snowdenova nebrzdanost naprtila angleški delavski vladi odgovornost za razbitje konference, od katere ves svet pričakuje končno likvidacijo vojnega stanja. Nekateri listi že poročajo, da je Macdonald napovedal svoj prihod v Haag začetkom prihodnjega tedna.

Pariz, 9. avgusta. (Tel. >Slov.<) Francoska vlada bo poskusila vse, da bo omogočila v Haagu kompromis s pogojem, da ostane razdelilni ključ v Youngovem načrtu nedotaknjen. Po dogodkih v francoski poslanski zbornici za časa debate o dolgovihih si nobena vlada ne bo upala, stopiti pred parlament z redukcijo deleža, ki so ga strokovnjaki določili za Francijo. Taka vlada bi bila takoj strmoglavljena.

Haag, 9. avg. (Tel. >Slov.<) Danes je bila seja politične komisije, ki je trajala več kot dve uri in s katere so izdali sledeči komunik: Henderson je otvoril sejo in pri tem naglašal za-

dovoljiv vtis, ki ga je imel na sestankih z raznimi tovariši od zadnjega sestanka dalje. Nato je izjavil Briand, da je končni rezultat odvisen od uspešnega dela v finančni komisiji. Razvila se je debata, katere so se udeležili zastopniki raznih delegacij. Bavili so se tudi z vprašanjem ustanovitve in ugotovitvene in poravnalne komisije. Sklenilo se je, da se imenuje poseben pododbor juristov, kateremu se nalaga, da presodi juridični položaj in vrne zadevo zopet komisiji, ko bo njegovo poročilo sestavljeno. Prihodnja seja politične komisije bo v ponedeljek popoldne ob 16. Ker velja danes izpraznitev Porenja v načelu za sklenjeno stvar pod pogojem, da se Youngov načrt sprejme, bo ta podkomisija juristov zelo velike važnosti.

Novo francoske atake proti Snowdenu

Pariz, 9. avgusta. (Tel. >Slov.<) Pariški listi smatrajo, da je haaška konferenca radi Snowdenovega ultimata prišla do kritične točke. >Petit Parisien< piše, da je Snowden včeraj še pretiral svoje zahteve. Zgubil je vsako mero in s svojimi grožnjami do najvišje mere skalil atmosfero. >Matin< izjavlja, da se je Snowden obnašal še bolj nacionalistično, kakor najdivjejši nacionalist. Neverjetno je, da bi kak angleški minister, poleg tega pa še socialist, radi popolnoma malenkostnih finančnih sporov mogel ogroziti mirno stanje v Evropi. >Journal< pravi: Zdi se, da je zdaj čas, da bi prišel na konferenco Macdonald sam. Splošno se poudarja, da na spremembo Youngovega načrta ni mogoče misliti. Možnost kompromisa je vidna samo v tem, kar je omenil Cheron o drugačni razdelitvi stvarnih dobav.

Pariz, 9. avgusta. (Tel. >Slov.<) Listi opozarjajo na težkoče pri tehnični izvedbi izpraznitve Porenja. >Matin< in >Petit Parisien< izjavljata soglasno, da se mora pri točnih posvetovanjih strokovnjakov določiti v vseh podrobnostih natančen načrt za transport vojaštva, za njihovo nastanitev v Franciji, za vrnitev zaplenjenih poslopjij itd. O sarskem vprašanju se uradno ne govori v okvirju haaške konference ne sme govoriti. >Echo de Paris< očitja Briandu, da je s svojo politiko odrekanja šel že predaleč, in apelira na dr. Stresemanna, naj gotovo pridrži Brianda v Haagu, da ne bo mogel govoriti v Zenevi o Združenih državah Evrope.

Snowden ne odneha

Haag, 9. avg. (Tel. >Slov.<) Snowden na včerajšnji seji finančne komisije ni samo ponovil, da ne misli priznati v Youngovemu načrtu določene skrajšane vsote, temveč je tudi kategorično izjavil, da ne vidi nobenega pota, da bi mogel Youngov načrt doseči svoj cilj, če se ne bo spremenil. Smatrati je, da je v današnjem razgovoru med Stresemannom in Hendersonom nemški zunanji minister opozoril angleškega tovariša na resnost položaja.

„Zeppelin“ plava proti Londonu

Newyork, 9. avg. (Tel. >Slov.<) Zadnja poročila s >Zeppelinom< javljajo, da je dr. Eckener izbral drugo pot, kakor je prvotno nameraval. Namesto da bi plul proti Novi Fundlandiji, se je pri Nantucketu obrnil in leti sedaj z ugodnim vetrom naravnost proti Azorom. Vreme je bilo podnevi odlično, zvečer pa je zrakoplov zašel v dež in meglo, s katero ima računati vso noč, ne da bi bil radi tega resno oviran. Radi pasatnih vetrov med Azori in špansko obalo se bo moral dr. Eckener najbrže obrniti proti severovzhodu in leteti preko Francije.

Newyork, 9. avg. (Tel. >Slov.<) Položaj >Zeppelina< se v četrtek ob 20 njujorškega časa označuje s 40 stopinjami 35' severne širine in 51 stopinj 35' zapadne dolžine, to je 1025 milj vzhodno od Newyorka.

Evropski krožni polet

Zagreb, 9. avgusta. (Tel. >Slov.<) Veliko zanimanje je danes povzročilo pričakovanje nadaljnjih letal, ki sodelujejo pri evropskem krožnem poletu. Proti pričakovanju jih je prišlo v Zagreb samo 14, od katerih je bilo 7 nemških, 6 italijanskih in 1 francoski. Italijanska letala so prišla vsa eno za drugim; italijanska letala so izdelke firme >Fiat in Romello<. Na letališču v Borongaju je letalec pričakovala velika množica ljudi. Vsa letala, razen francoskega, so nadaljevala pot proti Belgradu.

Belgrad, 9. avg. (Tel. >Slov.<) Prvi od udeležencev na krožnem poletu je prispel v Belgrad ob 9.25 pilot Nering in sicer od druge kategorije. Drugi je bil pilot Hagermayer ob 9.47. Za njim pa še sedem nadaljnih, od katerih je bil zadnji Junkerov pilot Röder ob 10.30. Komisija je točno zabeleževala prihod letal, ki jih je čakalo številno občinstvo. Nov start se je izvršil opoldne. Nekoliko minut pred startom pa je odletela Angležinja lady Bailly, ki se udeležuje tekme izven konkurence. Ob 12.01 so odleteli štirje udeleženci, nato pa do 12.09 še ostali.

Ob 12.45 je prispelo v Belgrad še italijan-

sko letalo znamke >Fiat< s pilotom Lombardijem, ob 1.51 pa avion znamke >Alpa Romeo< s pilotom Constanto. Prvi je prevozil progo Zagreb—Belgrad s hitrostjo 161, drugi pa s hitrostjo 153 km na uro. Od vseh avionov, ki so šli skozi Zagreb in Belgrad, je dosegel največjo brzino med Zagrebom in Belgradom nemški avion >Raff<. Tudi ti udeleženci so nato odleteli proti Turn Severinu.

Bukarešt, 9. avg. (Tel. >Slov.<) Danes so prispeli sem prvi udeleženci mednarodnega krožnega poleta. Prvi je prispel ob 16.21 pilot del Motte na letalu >E 7<, za njim pa ob 16.25 Röder na letalu >D 5<. Za njima je prispelo še 11 letal, med njimi ob 17.25 Angležinja lady Bailly. Iz Bukarešte je prvi nadaljeval pot Nemec Röder ob 17.02. Tri minute za njim je odletel del Motte na >E 7<. Dve minuti za njim pa Ostermann na >H 2<. Letalo >H 5< je moralo radi poškodbe krmila pristati v Turn Severinu.

Pariz, 9. avg. (Tel. >Slov.<) Kolikor se da sklepati iz došlih poročil, je bilo opoldne stanje krožnega poleta sledeče: 5 letal je doseglo Belgrad, 6 Zagreb, 14 Benetke, 1 St. Raphael, 3 letala so imela nezgode, 9 pa jih je opustilo polet.

Vse židovstvo za obnovo Palestine

Curih, 9. avg. (Tel. >Slov.<) Po dvatedenskih razpravah je zionistični kongres sklenil v poimenskem glasovanju z 321 glasovi proti 30 glasovom, da se razviri Jewish Agency. Ta sklep pomeni v razvoju zionizma preokret, ker zagotavlja sodelovanje vsega židovstva, tudi nezionistov, pri obnovi Palestine. Tudi angleška vlada je že pristala na to, da pripozna razširjeno agencijo v smislu mandata Društva narodov za Palestino.

Ferdinandov vpliv na Bolgarskem raste

Sofija, 9. avg. (Avala) Prof. Danilo, ki je nedavno vodil skupino bolgarskih intelektualcev k bivšemu bolgarskemu kralju Ferdinandu, je bil danes sprejet od predsednika vlade Ljapčeva.

Šahovski turnir v Karlovih Varih

Praga, 9. avg. (Tel. >Slov.<) Osmo kolo šahovskega turnirja v Karlovih varih je končalo tako: Niemcovič, ki je v igri proti Euweju bil že odločilno na slabšem, je nastavl Euweju skrito past, v katero se je Euwe vjel, zgubil damo in se moral udati. Capablanca je premagal dr. Beckerja v dosedaj najkrajši partiji po 18 potezah, Mattison je premagal gdno Menšikovo po 32 potezah, dalje so premagali Johner Treybala, Grünfeld Yatesa, Marshall Canala. Bogoljubov je kot črni premagal Sämische v 38 potezah, Colle Thomsa v 25 potezah in dr. Vidmar Tartakowerja v 51 potezah. Spielmann je kot črni v odlični pozicijski igri proti Maroszyju na boljšem, Maroszy je zgubil enega kmeta in Spielmann je dobil igro v 56 potezah. Gilg je premagal Rubinsteina v 58 potezah. Včeraj se je doigrala še viseča partija Sämisch—Maroszy. Po osmem kolu vodi Spielmann s 7 in pol točkami od osmih dosegljivih točk, daleč za njim prideta Vidmar in Capablanca s 5 in pol točkami, potem pa Rubinstein, Euwe, Niemcovič in Mattison s pet točkami.

Viseča partija Sämisch—Maroszy je po 104 potezah ostala remis. Pozneje pa se ugotovilo, da je Maroszy prekoračil čas in je zato partijo izgubil.

Nevihte

Pariz, 9. avg. (Tel. >Slov.<) V pokrajini Burgogne, posebno v kraju Villefrances, je bila huda nevihta, ki je napravila veliko škodo. Vihar je popolnoma raztrgal in odnesel streho na neki predilnici in tovarni čokolade. Vinogradi so uničeni za več let. Vihar je podrli na stotine dreves in brzjavnih drogov. Stvarna škoda se ceni na več kot 50 milijonov frankov.

Strahovito neurje v Besarabiji

Bukarešta, 9. avg. (Avala) Agencija Rador poroča, da je strahovito neurje povzročilo v Kišinevu in Botošaniju milijonsko škodo. Vihar je porušil več hiš, ruval drevesa in dvigal strehe raz hiš. Predmestne četrti v Kišinevu so popolnoma pod vodo. Ves železniški in cestni promet je ustavljen.

Tovarna smodnika zletela v zrak

Rim, 9. avg. (Tel. >Slov.<) V okolici Palerma je včeraj zletela v zrak tovarna smodnika. Vnelo se je tisoč kilogramov smodnika. Poslopje je popolnoma porušeno. Dosedaj so potegnili izpod ruševin dve popolnoma razmesarjeni trupli in več težko ranjenih delavcev.

Drobne vesti

London, 9. avg. (Tel. >Slov.<) Po poročilih iz Pešavarja je Habib ulah zvišal nagrado za glavo Nadir kana. Potniki pripovedujejo, da se je Habib ulah moderniziral. Sam vodi avto, nosi evropsko obleko in je ukinil prepoved fotografiranja. Nezadovoljnost v Kabulu je velika.

Rim, 9. avg. (Tel. >Slov.<) Požar je uničil veliki paromlin bratov Bigo v Cuneu. Zgoreli so tudi vsi stroji in zaloga blaga. Škoda znaša 9 milijonov lir.

Pariz, 9. avg. (Tel. >Slov.<) Poincare je danes drugič zapustil posteljo in natančno študiral časnikarska poročila o haaški konferenci. — Zdravniki so ugotovili, da se je zdravje bistveno zboljšalo. Poincare pa bo na lastno željo še nekoliko časa ostal na kliniki.

Pariz, 9. avg. (Avala) Nad Willefranchom je divjala strahovita nevihta, ki je uničila ves pridelek v okolišju 20 občin. Škoda znaša nad 50 milijonov frankov.

Pariz, 9. avg. (Avala) Iz Tokija se poroča, da so kitajski delegati, ki so vodili pogajanja z ruskimi odposlanci v Mančolinu, zapustili mesto in se vrnili v Nanking.

Rim, 9. avg. (Tel. >Slov.<) V Catanzaru sta bila včeraj popoldne dva lahka potresna sunka, ki nista napravila veliko škode.

Praga, 9. avgusta. (Tel. >Slov.<) Zunanji minister dr. Beneš odpotuje v nedeljo ali ponedeljek na haaško konferenco.

Dunajska vremenska napoved. Severno Alpe: Kmalu je pričakovati poslabšanja vremena s severozapadnimi vetrovi, frontalnimi nevihtami, padavinami in z ohlajenjem. — Južne Alpe: Menjaje oblačno, lokalne nevihte, pozneje ohlajenje.

Kaj je novega

Jurčičeva rojstna hiša obnovljena

Velika slavnost ob priliki blagoslovitve.

Obnovitev Jurčičevega doma na Muljavi greh koncu in do Vel. Šmarna, 15. avgusta, bo dom popolnoma urejen. Obnova se je izvršila po navodilih in načrtih strokovnjakov, ki jih je oskrbela Slovenska Matica.

Na Vel. Šmaren, v četrtek 15. avgusta, praznujejo Muljavci v svoji lepi prenovljeni cerkvi žegnanje. Ožji odbor je v sporazumu s Slovensko Matico odločil, da bo ta dan slovesna blagoslovitev obnovljenega doma.

Slovesnost se bo izvršila po sledečem sporedu:

Ob 10 slovesna sv. maša. Po maši spreved k Jurčičevemu domu, kjer bo blagoslovitev doma. Nato bo ljudski tabor in govori več govornikov. Po taboru se vrši na Jurčičevem vrtu narodna veselica. Priredila se bo tombola, sodelovala pa bosta železničarska godba »Slogac« in stiško pevsko okrožje. Veselica traja do večera in je čisti dohodek določen v pokritje stroškov za obnovo doma.

Pred 47. leti, tudi na dan 15. avgusta, je bila vzdana v Jurčičevo rojstno hišo spominska plošča. Ob tej priliki se je vršila slavnost, katere ljudstvo ne more pozabiti.

Neki odličen gospod, prijatelj našega Jurčiča, je pripovedoval pred kratkim sledeče: »Slavnost ob vzidavi spominske plošče v Jurčičev dom pred 47 leti mi je ostala še v svežem spominu. Bil sem mlad dijaček. Sv. mašo je bral še živeči monsignor Tomo Zupan ob asistenci pokojnih gg. Kljuna in Podboja. Jurčičeva mati je sedela na pragu hiše ter jokala — bila je slepa in bolelo jo je, da ni mogla pregledati ljudskih množic, ki so prišle od blizu in daleč počastiti spomin njenega sina. Bog ve, se li zaveda naše ljudstvo še pomena Jurčičevega delovanja!«

Prijatelji Dolenjske in častilci našega pisatelja Josipa Jurčiča, porabite to priliki in pridite med narod, kjer je koval načrte za boljšo bodočnost našega naroda naš preran umrli Jos. Jurčič. Radovali se boste, saj je rešen razpada dom moža, katerega naš narod ne bo pozabil.

Na ta dan vozijo od vlakov in k vlakom na postajo Stično ves dan avtobusi.

Tudi Planica zahteva svoje žrtve

To pot ne med turisti, temveč med domačini.

V torek, 6. avgusta je šel zgodaj zjutraj od doma 33 letni Marko Benet, posestnik v Ratečah na Gorenjskem. Šel je gledat k ovčam, ki jih je imel na paši pod Jalovcem v Planici. Vzel je s sabo vrečico soli, ki jo imajo ovce posebno rade. Na ta način bi jih lažje privabil k sebi ter prešel, ali so še vse skupaj.

Ker Beneta zvečer ni bilo domov, so ga šli drugo jutro iskat. Janez Kavalar, ki je bil najbolj pogumen med reševalci, pripoveduje o dogodku sledeče:

»Ob devetih zjutraj sem z višine od daleč ugledal ponesrečenca, ležečega na dnu med skalnatimi stenami. Padel je približno 150 metrov globoko. Vzrok nesreče je bil po mojih mislih ta, da je sklical Benet ovce skupaj. Ovce so ga obkolile od vseh strani in s slastjo jemale sol iz njegove roke. V ti misli me potrjuje to, ker je bilo na onem mestu polno sledov po ovcah. Vsaka je hotela dobiti nekaj soli, zato se je vsa tropa zaganjala v njega. Benet se je ovčam odmikal in ni pazil, da je le malo ravnega prostora okrog njega. Pri umikanju je prišel na rob skalovja, drčal nekaj časa po kamenitih ploskvah, od tu pa strmo-glavil navpično navzdol in obležal popolnoma razbit v globočini. Pri Koči v Planici so slišali ob 11. dopoldne pretresljivo vpitje, ki je trajalo prav malo časa. Dokler je namreč Benet držal po kamenitih ploskvah, je še lahko klical na pomoč, toda ko je padel naravnost navzdol, ni bilo več glasu. Povili smo ga v veje, zvezali z vrvmi in prenesli h koči v dolino. Od tu smo ga prepeljali z vozom na njegov dom v Rateče. Zapušča mlado vdovo in štiri male otroke.«

Julij Kaden-Bandrowski:

Najbednejši učenec

(Odlomek iz cikla »Sola«.)

V drugem razredu ljudske šole smo peli pesem, katere naslova se, žal, ne spominjam več, o mali miški. Ta miška je splezala, privabljen vsled vonja slanina, na neko diljico na zakritem stropu. Na tem mestu se je pesem, katero smo peli, končavala približno tako-le:

>Paf, se diljica zlomila in ta miška ujeta bila.«

Zadostuje, da v mislih ponovim to dvovrstičnico in takoj imam pred očmi — kakor da ni od onega časa minilo trideset let — ves naš razred...

Stojimo v klopek, skoraj temno je že, za okni pada težki, sivi sneg. Za katedrom je videti našega gospoda učitelja. Z rokami udarja takt na tri, ne na štiri, ker je pesmica — kakor nas je poučil — mazurka. Bliža se že mesto, kjer nam je pridržati sapo, da bi potem skupaj glasno zaklicali »paf!« — in peli dalje že umirjeno »se diljica zlomila« itd.

Pojemo o slanini, nato, kako priteče miška in obvhava to slanino, kako se ji slina nabira v ustih. Že smo pri mestu »paf!« — a tedaj sem se pomotil in vsled velikega zaleta namesto »paf!« zaklical »hop!«

Nato dalje umirjeno — »se diljica zlomila« itd.

Bieniarz, kateri je sedel z menoj v isti

Slov. delavci iz Francije na obisku v domovini

Merlebach, dne 6. avgusta.

Dne 13. avgusta pride okoli 90 Slovencev iz Merlebacha (Mozela, Francija) in deloma tudi iz Aumetza na obisk v domovino. Pripeljejo se z jutranjim brzovlakom preko Jesenic in se ustavijo povečini na Brezjah, da opravijo ob tej priliki tudi svojo božjepotno pobožnost. Zelo so srečni ob misli, da skoraj ugledajo svojo domovino, katere nekateri niso videli že 10 let in še več. Doma ostanejo 14 dni. Da se je potovanje uresničilo, gre velika zahvala jugoslovanskemu poslanstvu v Parizu, ki je šlo udeležencem vsestransko na roko.

Plavalne tekme za drž. prvenstvo

Prvi dan tekmovalja v plavanju, skokih in waterpolo

V sportnem kopalnišču Ilirije so se včeraj dopoldne pričele plavalne tekme za državno prvenstvo. Vrhovno vodstvo ima v rokah Djordje Lukič, starter pa je bil Mihajlo Popovič. Tekmovalja so se vršila točno po določenem sporedu. Juniorsko državno prvenstvo si je ponovno osvojil Longyka (Ilirija). — V naslednjem priobčujemo rezultate tekem.

DOPOLDANSKO TEKMOVANJE

Skoki z deske: 1. skupina 5 tekmovalcev: 1. Kordelič Srečko (Ilirija) 154.78; 2. Junte Ernest (Primorje) 105.36; 3. Kopač Vinko (Ilirija) 76.58; 2. skupina, 4 tekmovalci: 1. Pilič Ante (Jadran-Split) 122.58; 2. Cerček Edvard (Ilirija) 83.14; 3. Radojlovič Djordje (Bob-Belgrad) 73.24.

400 metrov prosto, seniorji — semifinale 6 tekmovalcev. 1. skupina: 1. Senjanovič Ante (Jadran) 5:45; 2. Bulat Gajo (Bob) 5:49.2; 3. Margreiter Emil (Viktorija-Sušak) 6:09.5. — II. skupina: Starter je onemogočil pravičen start, radi tega Jenko izstopi: 1. Roje Ante (Jadran) 6:01; Dobrovič (Jug-Dubrovnik) 6:04; 3. Bibica Marko (Jug) 6:09.

100 metrov hrbtno, juniorji — semifinale (6 tekmovalcev). 1. skupina: 1. Oktavio Mimi (Viktorija) 1:27.5; 2. Sušteršič Zvonko (Ilirija) 1:29; 3. Šturm Franci (Primorje) 1:35.2. — II. skupina (6 tekmovalcev): 1. Grbič Marijo (Jug) 1:27.2; 2. Birimiša Vjeran (Jadran) 1:27.4; 3. Kolacio Aleksa (Viktorija) 1:37.

200 metrov prsno — seniorke — semifinale. 1. skupina: 1. Skulj Ruda (Ilirija) 4:00.8; 2. Richtman Branko (Viktorija) 4:17; 3. Veramenta Miljenka (Jug) 4:31.2. — II. skupina: 1. Wolfart Iva (Ilirija) 3:39; 2. Mateljan Bosiljko (Viktorija) 3:49; 3. Sever Zlata (Ilirija) 3:51.4.

200 metrov prsno — seniorji — semifinale (4 tekmov.). 1. skupina: 1. Matičević Veljko (Jug) 3:19.2; 2. Brković Josip (Jadran) 3:34; 3. Sever Igor (Ilirija) 3:40. — II. skupina (6 tekmov.): 1. Birimiša Vjeran (Jadran) 3:14.1; 2. Fabris Dinko (Jug) 3:15.2; 3. Midžor Slavko (Jadran) 3:22.8.

100 metrov prosto — juniorke — semifinale 5 tekmovalci. 1. skupina: 1. Prekuch Vida (Primorje) 1:44.4; 2. Mrkušič Zorka (Jadran) 1:50; 3. Skulj Danica (Ilirija) 1:51.2. — II. skupina: vse tri prve tekmovalke diskvalificirane radi škarij: 1. Antič Vera (Jug); 2. Ivančič Dinka (Jadran); Jenko, Stefanini, Erbežnik diskvalificirane. — III. skupina: 1. Treo Majda (Primorje) 1:46.2; 2. Letonja Ljubica (Viktorija) 1:47.2; 3. Skulj Ruda (Ilirija) 1:49.6.

400 metrov prosto — seniorke semifinale (5 tekmov.). 1. skupina: 1. Roje Olga (Jadran) 6:51.2; 2. Godina Nevenka (Jadran) 7:24; 3. Treo Majda (Primorje) 8:33.2. — II. skupina (7 tekmov.). 1. Zupan Ruža (Viktorija) 7:41; 2. Šurič Mira (Jadran) 7:43; 3. Wolfart Iva (Ilirija) 8:02. — III. skupina: 1. Treo Majda (Primorje) 1:46.2; 2. Letonja Ljubica (Viktorija) 1:47.2; 3. Skulj Ruda (Ilirija) 1:49.6.

400 metrov prosto — seniorke — semifinale (5 tekmovalci, ena odstopila). 1. skupina: 1. Roje Olga (Jadran) 6:51.2; 2. Godina Nevenka (Jadran) 7:24; 3. Treo Majda (Primorje) 8:33.2. — 2. skupina: 1. Zupan Ruža (Viktorija) 7:41; 2. Šurič Mira (Jadran) 7:43; 3. Wolfart Iva (Ilirija) 8:02.

100 metrov prsno — juniorji — semifinale (8 tekmovalcev). 1. skupina: 1. Brajnovič Alfred (Jadran) 1:27.7; 2. Matičević Veljko (Jug) 1:32; 3. Mikšič Mladen (Primorje) 1:35. — II. skupina (7 tekmovalcev): 1. Midžor Slavko (Jadran) 1:29.4; 2. Pazinovič Krsto (Jadran) 1:32; 3. Payer (Ilirija)

klopi — velik capin, toda imeniten dečko —, židek Deyches, kateri je stal pred nama in še drugi vsi, ki so bili v bližini, so čuli, da ne pojem »paf«, ampak »hop«.

Gospod učitelj je nehal mahati ter se je začel ozirati po vrsti na vse. Komaj smo se mogli vzdržati od smeha. »Hop« je zmagal nad »paf!«.

Gospod učitelj nam je vel odpreti knjigo na sedemnajsti strani, kjer je bila pod sliko natisnjena naša pesmica

>Prosim, preberite, ali je tam »hop«, ali »paf?« — Bieniarz — preberi.«

Bieniarz, ki se je učitelja v celem razredu najbolj bal, je nagrbnil čelo, dvignil knjigo prav do oči in prebral na glas:

>Paf!
>Prosim torej, pojemo še enkrat,« je zakričal gospod učitelj.

Znova je prišlo mesto o slini, ki jo je začela požirati miš, da bi nato sledil »paf!«. Ne več polovica — ves razred je zdaj zapel »hop! se diljica« itd.

Gospod učitelj je zaprotetiral in postal rdeč. Toliko krvi se mu je nateplo v obraz, da se mu je temno pordečil. Sneg je mirno padal dalje za temnimi šipami.

>Kdo si je izmislil ta bedasti hop?« je vprašal, brišoč si s čela pot z velikim belim robcem. Ko si je obrisal tudi roke, jih je prekrizal čez prsa.

To je bilo znamenje bližajoče se nevihte. Vsi smo povsili oči. Kot najspretnější arestanti smo gledali naenkrat na dve strani — v klop in v učitelja obenem.

Pred katastrofo ...

M. Sobota, 8. avgusta.

Nekaj let sem se dozdeva, da je gornji del Slovenske krajine prav posebej zapisan raznim elementarnim nevarnostim. Leto za letom ga obiskuje toča, suša in druge nesreče. Narava mu tudi letos ni prizanesla. Toča je že odnesla svoje. Sedaj pa trpi kraj sušo, ki uniči v kratkem vse. Kraje med M. Soboto in D. Lendavo je namočil pred nekaj dnevi blagodejen dež. Kraji severno od M. Sobote ga niso bili deležni. Dežja tam niso imeli že pet tednov. Tla so popolnoma izsušena in razpokana. Travniki in vrtovi so suhi liki strnišče. Otave ne bo in tudi paše ni. Še bolj pa skrbi ubogo prebivalstvo polja. Na jesenske pridelke ne morejo računati. Krompirja, koruze bo konec. Suši se tudi že proso in ajda. Repe pa skoraj sejati ni mogoče, ker v zemlji ni vlage. Prebivalstva se polasča obup. Zalostno prihaja v M. Soboto in toži nad svojo usodo. Žita je malo in ako suša vzame tudi jesenske pridelke, je ves kraj zapisan veliki bedi.

je očitno prišel popreje na cilj kot Mini (Viktorija). Precej pristranska jurija je priznala tretje mesto Miniju kljub temu, da so starijeri, časomerilci in sodniki te proge, ki jo je Payer plaval, ugotovili točno, da je bil Payer tretji na cilju. Proti tej nepravilni odločbi je bil vložen protest. Payerjev čas 1:32.2 se je priznal Miniju.

POPOLDANSKO TEKMOVANJE

Skoki — juniorji — finale: 12 tekmovalcev. 1. Longyka Bogomir (Ilirija) 56.74, 2. Zivec Stanislav (Primorje) 47.34, 3. Otruba Stane (Ilirija) 44.24, 4. Smokvina Davor (Viktorija) 43.74, 5. Strnad Egon (Ilirija) 43.68, 6. Sajovic Franc (Primorje) 43.28.

100 metrov hrbtno — seniorke — semifinale. 1. skupina (5 tekmovalci): 1. Dolenc Simona (Ilirija) 1:49.6, 2. Treo Majda (Primorje) 1:53, 3. Šurič Mira (Jadran) 1:55.4. — II. skupina (4 tekmovalci): 1. Bakarčič Mira (Viktorija) 1:47.8, 2. Prekuch Vika (Primorje) 1:48.1, 3. Šutič Sera (Jug) 1:49.8.

1500 metrov prosto — seniorji — semifinale. 1. skupina (4 tekmovalci): pri 400 metrov 1 odstopi: 1. Bibica Marko (Jug) 24.05, 2. Doležal Tonko (Jadran) 26.56, 3. Arčanin Ivo (Viktorija) 27.02. — II. skupina (4 tekmovalci) 1 odstopil pri 150 metrov 1. Senjamovič Ante (Jadran) 23.20, 2. Bulat Gajo (Bob) 23.50, 3. Roje Ante (Jadran) 23.51.

100 metrov hrbtno — seniorji — semifinale. 1. skupina (4 tekmovalci): 1. Grbič Marij (Jug) 1:26, 2. Čulič Srečko (Jadran) 1:32.1, 3. Ratkovič Duško (Jug) 1:37.8. — II. skupina (5 tekmov.): 1. Marčeta Dušan (Viktorija) 1:25, 2. Mirkovič Zlatko (Jadran) 1:25.4, 3. Fabris Dinko (Jug) 1:29.2.

100 metrov prosto — seniorke — semifinale. 5 tekmovalci: 1. Roje Olga (Jadran) 1:24.4, 2. Godina Nevenka (Jadran) 1:31, 3. Bibica Marijana (Jug) 1:45. — II. skupina: 1. Lazibat Marija (Jug) 1:34.2, 2. Baumgartner Romana (Jadran) 1:35.4, 3. Jerkovič Anka (Jadran) 1:39. — III. skupina: 1. Zupan Ruža (Viktorija) 1:30.5, 2. Senjanovič Mira (Jadran) 1:38, 3. Wolfart Iva (Ilirija) 1:38.5, ki pride z boljšim časom od tretje plasiranih v prejšnjih dveh skupinah v finale.

50 metrov prosto juniorji, 6 tekmovalcev, semifinale: 1. skupina: 1. Brainovič Alfred (Jadran) 30 sek., 2. Smokvina Davor (Viktorija) 30.4 sek., 3. Samardžić Zdravko (Jug) 31 sek. (Kot tretji je prispel na cilj fakično Vilfan (Primorje), jurija je na enak način kot dopoldne s Pajerjem prisodila tretje mesto četrtemu.) — 2. skupina: 5 tekmovalcev: 1. Dimitrijevič Dragan (Sava-Belgrad) 31 sek., 2. Matkovič Vinko (Viktorija) 31.4 sek., 3. Cvjetkovič Vinko (Jug) 32.2 sek.

50 metrov prosto juniorke, semifinale, 6 tekmovalci: 1. skupina: 1. Alborghetti Elija (Jug) 40.6, 2. Letonja Ljubica (Viktorija) 41, 3. Lenert Jelena (Sombor) 42 sek. — 2. skupina: 1. Lazibat Marija, (Jug) 40, 2. Jakaša Anka (Jadran) 40.6, 3. Družetič Ljerka (Jadran) 43.4 sek.

WATERPOLO TEKME 1. KOLO

Jug (Dubrovnik) : Sombor 9:0 (6:0). Zmago so odločili hitrejši plavalci in točneje dodajanje. Igralo se je obojestransko fair. Po predvideni igri je zmaga Juga malo previsoko izražena. Sodil je gosp. Macanovič objektivno, samo stranski sodniki niso pazili na ofsido, iz katerih je Jug dosegel dva gola.

Vsako britvica Gillette pride iz tovarne v promet šele po večkratni kar najtočnejši preizkušnji.

Na trg pošeljejo samo one britvice, ki so brez sleherne pogrške in zato omo-gočaju brezhibno britje. Za-ložite se pravočasno ž njimi!

Gillette

Bob (Belgrad) : Viktorija (Sušak) 4:2 (3:1) Izenačena igra, slab sodnik je zelo vplival na potek tekme in oškodoval s svojimi odločitvami precej Viktorijo. Bob je igral izredno ostro, tako da je bil sodnik primoran stalno izključiti levega branilca. Sodil je gosp. Reš.

Jadran (Split) : Primorje 14:0 (0:0). Moštve državnega prvaka je z lahkoto premagalo naše zelo požrtvovalno igrajoče Primorje. Primorjani se dali vse iz sebe, da bi dosegli čim ugodnejši rezultat, toda Waterpolo se pri nas šele razvija in je bila tudi igra v tehničnem pogledu začetniška. Prav dober je bil Jančigaj v голу in Mič v halnih. Jadran je podal ekshibicijsko igro, in je po današnjih tekmah soditi, da si bo Jadran bržkone ponovno osvojil državno prvenstvo. Sodil je prav dobro gosp. Tibor Zigmund.

Koledar

Sobota, 10. avgusta: Lavrencij, mučenec: Pavla, devica mučenica; Hugo, škof.

Zadnji hip preprečeno požarna katastrofa

Ježica, 9. avgusta

Prav malo je manjkalo včeraj, da ni sredi popoldneva pogorela »Tišlerjevca« domačija v Klečah; le srečnemu slučaju je pripisati, da je bil že nastali požar zadnji hip omejen ter tako gotovo katastrofa preprečena.

Vroč popoldan je bil včeraj. Vse je hitelo na polje, vsak na svoje delo, na vroče sonce, kakaj kmeta še tako huda vročina ne zadrži doma, če ga delo kliče z doma. Tudi »Tišlerjevci« so odšli prav vsi do zadnjega na polje ter je bila hiša popolnoma osamljena. Kar znenada pa se je iz drvarnice koncem poslopja nekaj pokadilo... Dim je silil skozi vrata in druge odprtine, ognjeni zublji so že pričeli lizati temelje, s katerimi je drvarnica obita. K sreči je dim in ogenj koj v začetku zagledala sosedna Malka Kreč, ki je najprej hitela pogledat, kaj da je pravzaprav, nato pa brž stekla do sosedov po pomoč.

Pri »Koncu« so ravno mlátili pšenico, ko je vsa zasopljena pritela Malka povedat, da pri »Tišlerjevci« gori, da naj brž hite pomagat, ker so vsi domači z doma, ker je vse zaklenjeno... Ljudje so seveda koj ustavili mlatnico in stekli k goreči drvarnici. Skupnemu prizadevanju se je komaj posrežilo, da so požar, ki bi že skoraj dosegel streho, s trudom preprečili in ga docela pogasili. Na tleh v drvarnici so našli še raztresene vžigalice, s katerimi je, kakor se je ugotovilo, požar iz otroške brezskrbnosti in nerodnosti zanetil neki 10 letni fantek.

Paš so bili domači, ko so se s polja vrnili domov, presenečeni in veselo vzradošeni obenem, ko so videli, da jim je čisto slučajno rešena bogata domačija, ki bi bila brez dvoma do tal pogorela. Pa ne samo njim, požar bi se bil v tej vročini razširil tudi na druga poslopja, ki so komaj streljaj oddaljena od »Tišlerjevca«. V nevarnosti so bile sploh cele Kleče.

nevarno mesto, smo vsi skupaj složno zapeli »paf! se diljica zlomila« itd.

Ure je bilo konec, že smo se pričeli oblačit, in sneg se nam je zdaj mudilo, a gospod učitelj je stal še vedno na katedru. Bil je poten.

Bieniarz je plakal in solze so mu curkoma lile po klopi. Ko smo se ustavili gručema pri vratih, smo mu zaklicali za vsak slučaj: »Bedak, — strahopetek, — mevža!«

Doma nisem o tem povedal takoj, ampak veliko pozneje — šele o Božiču.

Moj oče se je smejal, smejal, smejal, — naenkrat pa me je prijel močno za obe roki in mi pogledal v oči tako blizu, da sem precej postal rdeč.

>Ravnali ste kot malovredni ljudje,« je rekel, »ni večje sramote kot biti pogumen na račun tujega trpljenja. Povej Bieniarzu — stisnil je ustnice in me z močjo udaril nad levim komolcem v roko —, »da si jo tudi ti dobil za tisti »paf! ali »hop«. In to ne od učitelja. Da te je za to z veliko srčno bolečino udaril tvoj lastni oče. Pomni, povej to Bieniarzu takoj jutri.«

(Z avtorjevim dovoljenjem prev. Fr. Vodnik.)

„SALONIT“

cementno azbestni škrikl

je najboljši material za pokrivanje zgradb

Osebnosti

Zlatomašniški jubilej. Franc Zorec, župnik v. p. na Gornjih Sušicah pri Toplicah, obhaja 11. avgusta 1929, prav na nedeljo nove maše tudi zlato sv. mašo. Rojen je bil 15. nov. 1854 v St. Lovrenu na Dol. Zdjaj biva že 15 let v prijazni vasi na Gor. Sušicah. Po nekdanji Kranjski povsod znan humorist, slikar in pisatelj, posebno kot sodnik Aleksejevega Brencelja, tudi še danes od 50 letničnosti mašništva kaže pravo mladeniško živahnost. Vsi, zlasti mi Gornjesušičani sv. maše: žemo: Zdravi med nami do demantne sv. maše!

Sprememba na dunajskem poslanstvu. Z Dunaja nam poročajo: »Zapustil nas je tajnik poslanstva g. dr. Janko Goljas. Rodom Goranjec z Bleda, je prišel pred petimi leti kot pisar k poslanstvu na Dunaj. Kdor koli je imel z njim posla, je odšel zadovoljen, kajti pri dr. Goljasu je vsakdo najbolje opravil. Kolikor je bilo mogoče strankam ustreči, je dr. Goljas vsakomur postregel po svoji moči. — Vešč v besedi in pisavi nemščine, na Dunaju pač neobhodno potreben jezik, je imel veliko posla, ki ga je opravljal vestno in svoje službe dostojno. Zato si je pridobil izredno spoštovanje in ugled v vseh dunajskih diplomatskih krogih. — Pa tudi v krogih naše kolonije in manjšine je bil dr. Goljas priljubljen osebnost, ki je bil povsod na mestu, kjer ga je bilo treba. On je poznal vse, vsi smo poznali njega. Kaj takega ne more še kdo drugi o sebi reči. On je vzdrževal blagodejen kontakt kolonije s poslanstvom. — Zato ga bomo bridko pogrešali.«

Druge vesti

Občni zbor »Vzajemnosti«, društva duhovnikov ljubljanske škofije, bo v sredo 28. avgusta 1929, pop. ob pol 3 v posvetovalnici Jugoslovanske tiskarne. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo blagajnika. 3. Poročilo nadzorstva. 4. Odobritev letnega računa. 5. Volitev odbora. 6. Volitev nadzorstva. 7. Slučajnosti. — Ako bi bil občni zbor ob določeni uri vsled nezadostnega števila prisotnih članov nesklepčen, se vrši z ozirom na § 8 društvenih pravil pol ure pozneje drugi občni zbor, ki more veljavno sklepati ob vsakem številu navzočih članov. — Odbor.

Sestanek Z. S. V. na Brezjah. Sestanka in spominske svečanosti se lahko udeležijo vsaki Polovična voznja velja za vse. Pri odhodu kupite vsi vozne listke naravnost do Otoč, dajte jih žigosati in dobro jih shranite za povratek. Na Brezjah pa dobite izkaznico za polovično vožnjo. Dobro pomnite, da poleg obeh jutranjih rednih vlakov vozi še en poseben vlak iz Ljubljane ob 7.40 in pride na Otočje 9.10 nakar nadaljuje vožnjo do Jesenic ter ima posebno ugodnost radi tega za turiste. Ta poseben vlak bo vozil tudi nazaj od Jesenic, z Otoč bo odhajal ob 15.45. Poslužite se ga zlasti oddaljenejši tovaršiški, tako da ste za večerne vlake lahko že v Ljubljani. Polovična ugodnost velja od 10. do 14. avgusta. Tovariše prosimo naj to povsod jasno in razločno razglase. — Tovariši, v nedeljo vsi na Goranjško — na Brezje! — Glavni odbor Z. S. V. v Ljubljani.

Važno za društva. Ministrstvo prosvete je z odlokom U. br. 2281 od 3. julija 1929 določilo, da vsa društva in ustanove prošnje za znižanje takse na vstopnice, za znižanje železniške vožnje itd. pošiljajo te preko okrajnega glavarja oz. velikega župana in se direktno poslane ne bodo upoštevale. Izvzeta so le oblastna gledališča in subvencionirane umetniške (glasbene) šole.

Polovična voznja na priridev ljubljanskega okoliškega okrožja na Ježici je dovoljena.

40-letnico odhoda s kranjske nižje gimnazije so v četrtek 8. t. m. obhajali v Kranju naslednji gg: P. Benvenut Habjan, franciškan v Cerniku pri Novi Gradiški; Ivan Košnik, gimnaz. ravnatelj v Kranju; Ivan Kumer, hišni posestnik in gostilničar v Kranju; Matej Potočnik, ravnatelj moškega učiteljskega v Mariboru; Ivan Rakovec, ravnatelj »Slovenčeve« uprave v Ljubljani; Hubert Zavržnik, notar v Žužemberku; Anton Zupan, gimn. ravnatelj v Celju. — Odstopnost so opravili gg. Alojzij Arnelini, inšpektor fin. kontrole, armadni general Rudolf Maister (radi bolezni) in Franc Rozman, župnik v St. Petru pri Velikovem na Koroskem. (Umrlu so gg. nadučitelj Val. Clemente, častnik Jos. Pollak in fin. delegat Karol Šavnik. Na pozdravnem sestanku je jubilarne v sredo zvečer počastil s svojo navzočnostjo č. g. zlatomašnik Blazij Grča, kot zastopnik prvih učencev tega zavoda. — V četrtek, 8. t. m. ob 8 so se vsi udeleženci in njih prijatelji udeležili sv. maše, ki jo je služil za žive in umrle soolce č. g. P. Benvenut, nato pa se z avtom odpeljali na Brezje, kjer so se Mariji Pomočnici zahvalili za prejeto milosti v minulih 40 letih in jo prosili nadaljnega varstva za se in svoje družine. — V prijateljskih razgovorih na Brezjah in pozneje pri »Franku« v Podbrezju je le prenegot potekel čas prepletega spominskega dne.

Vsem udeležencem vsedravnne strelske tekme v Mariboru! Oni udeleženci vsedravnne strelske tekme v Mariboru (6. do 13. septembra), ki reflektirajo na prenočišče, naj javijo to do najkasneje 20. t. m. na naslov ravnatelja Boltavzar, Maribor, Ciril-Metodova ulica 22.

Bled. Na praznik, dne 15. avgusta t. l. bo v župni cerkvi na Bledu ob 4 popoldan cerkveni koncert. Dirigira Josip Klementič, pri orglah Stanko Premrl, stolni kapelnik. Sodeluje radovljinski pevsko okrožje in orkester.

Godba dravske divizije igra v nedeljo na Ježici pri okrožni orlovski priridevki, kamor ste vabljeni in dobrodošli tudi vi.

Ljutomer—Velika nedelja. Fantovski tabor v Jeruzalemu se ne vrši 11. avgusta, kakor prvotno določeno, ampak 1. septembra! Prosimo čč. župne urade, da fante še ta teden na to opozorijo!

Opozorjamo na »Natečaj za sprejem učenik v babilško šolo v Ljubljani, ki je objavljen v »Uradnem listu« št. 82 od 8. avgusta 1929.

Natečaj v šoli za zaščitne sestre v Ljubljani je razpisal od 20. avgusta 1929. Sprejme se 25 gojek, ki se vzgajajo za dežje zaščitne sestre, za potujoče učiteljice otroške higijene. — Natančni pogoji so razpisani v Uradnem listu št. 61 z dne 13. junija 1929.

Hrvatski planinci v Sloveniji. Zelo pridni obiskovalci naših slovenskih gor so bratje Hrvatje. Saj venomer štamo po zagrebških listih nove in nove programe skupnih izletov v različne kraje naših planin, srečujemo ob vsaki priliki hrvatske turiste po naših gorah, v naših planinskih kočah, domovih, po strmih potih in stezah, visoko kje v skalah lahko slišimo njih govore, skratka: za Hrvatje je njih planinski dom Slovenija! Prilagodni teden od 15. do 20. t. m. bo obiskalo naše slovenske planine. Juljske Alpe, Triglav, Kaninške planine več posameznih skupin iz Zagreba. Skupina planincev iz Zagreba se bo 13. t. m. tudi udeležila otvoritve planinske kobe SPD v bližini Črnomoja.

Zagrebski »Mercur« gre v Češkoslovaško. Pred dnevi smo poročali o izletu »Mercurja« na Bled in v Bohinj. Zdjaj poročajo, da bo društvo v jeseni priredilo potovanje svojih članov v Češkoslovaško. Obiskali bodo Brno, Prago, Liberec, Plzen in druga važna industrijska mesta. V Brnu si bodo ogledali razstavne moderne trgovine, v Pragi jesenski velesejem.

Velik vlom v Vinkovcih. Učiteljica Milena Radakovič iz Vinkovcev je odšla za dan iz svojega stanovanja. V času njene odsotnosti so jo obiskali neznani »prijatelji«, ki so ji dobosedno izropali stanovanje. Vlomilci so odnesli vse vrednejše stvari iz raznih omar, miznic, predalov, stelaž, celo s postelj so pobrali posteljnino. Pobrali so vse kuhinjsko orodje ter sploh vse, kar se je dalo odnesti in je bilo količkaj vredno. Vse ukradene stvari se cenijo na 40.000 Din. Vlomilci so imeli ves dan čas za svoje početje, nihče jih ni motil. Sploh sodijo, da so stvari odnašali kar skozi okno in skozi vrt nekam v bližino, kjer so ukradene stvari prosto nakladali na voz in jih potem lepo odpeljali.

O avtobusni nesreči v Dubrovniku, o kateri smo poročali včeraj, poročajo še, da je bil šofer Spero šele dva dni uslužben kot šofer. Sicer je on navaden tramvajski spovednik, ki ga je uprava tramvaja enostavno dodelila avtobusom, ki jih tudi ona upravlja. Šofer Spero se je en dan preje s svojim avtobusom zaletel v drug avtobus istega podjetja. Meščanstvo v Dubrovniku se zdaj radi slučajna silno razburja in zahteva od oblasti, na napravijo red in zaščitijo živlensko varnost potnikov.

Moka in žito gori. V Somboru je izbruhnil v parnem mlinu požar, ki je trajal od sedmih zvečer do treh jutraj. Gasilcem se je posrečilo, da so obvarovali vsaj glavno skladišče, kjer je bila nakopičena velika zaloga pšenice. V drugih skladiščih so požar samo lokalizirali ter pustili, da je moka zgorela. Sodijo, da je bil ogenj podtaknjen. Škoda je požar napravil nad 5 milijonov Din.

Drava odnesla kopalnice v Varaždinu. — Vseled zadnjega deževja v Sloveniji in v Alpah sploh, je Drava nenadoma silno narasla. Zaradi tega in zaradi silne brzine narasle vode je Drava v Varaždinu odnesla edino tamkajšnje kopalnice. Škoda je velika. Kopalnice je bilo privatna last, mestna občina pa je zanj dajala posebne letne subvencije.

V enem letu 84krat vlomil. Takšen junak je Franc Golubič iz Zagreba, ki se je t. dni zaradi tega odgovarjal pred zagrebškim sodiščem. Golubič je šele 26 let star, je oženjen, celo dvoje otrok že ima, kradel in vlamjal je povsod in vse, kar je mogel in znal. Na debelo je goljufal tudi svoje tovariše delavce, zlasti brezposelne, katerim je obe-

tal delo, katerega niti sam ni imel, oziroma ga ni maral iskati in vzeti. Sodišče v Zagrebu je Golubiča obsodilo na tri leta ječe.

Drobne iz »Istega« Zagreba. Zanimive številke beremo v zagrebških listih: v Juliju je mestno tržno nadzorstvo prejelo nič manj in nič več kot 976 prijav o slučajih potvarjanja in nečistoče raznih hranil, ki jih po mestu prodajajo trgovci, obrtniki in mali prodajalci. V omenjenem mesecu je bilo izrečenih 219 sodb radi kršitve tržnega reda. Pregledanih je bilo 198 javnih lokalov, izvršene 308 preiskave živeža, od katerih preiskav jih največ odpade na prodajalnice mleka, namreč 151. Od tega števila je odgovarjalo predpisom le 66 prodajalnic z mlekom. Pritožbe se glase zlasti, da je mleko preveč in v dostih slučajih mešano z vodo, da je brez smetane. Listi povdarjajo, da cene na trgu vsak dan rastejo, izdelki pa so vsak dan slabši. Treba bi bilo posvetiti več pažnje prodajalcem, zlasti onim, ki razpečajo tako važno hrano kot je mleko in mlečni izdelki.

Sadno vino ali sadjevec. Priredil Martin Humeč. Cena 10 Din. — Knjiga obsega navod, kako sadno vino izdelujemo, kako z njim ravnamo, da dobimo okusno, zdravo in stanovitno pijačo. Brez te knjige naj ne bo noben kmetovalec in sadjar. Dobiva se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Vkuhanje sadja in zelenjave obdelava obširno knjiga: Sadije v gospodinjstvu. Priredil M. Humeč. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena izdova 24 Din. Knjiga obsega vsa zlatna pravila in navodila kako ravnamo in postopajmo s sadjem oziroma zelenjavo, da nam pride v korist. Obravnava tudi način konzerviranja in vkuhanja, še posebno sušenje. Dalje podelovanje sadja v marmelade in merze, potem priprava raznih sadnih sokov, ki so posebno v hudih boleznih dragoceno domače okrepilo. Vsem sadjerejem, gospodinjim in dekletom, kakor tudi gospodinjiskim šolam knjigo najtopleje priporočamo; donesa jim bo zlate obresti.

Kravlje kuhano maslo kupujem vsako količino. Ponudbe poslati: Sarajevo, pošt. pretinac 27.

Pri zastrupljenih, ki jih povzročijo pokvarjena hrana, dalje alkohol, nikotin, morfij, kokain in opij, je uporaba naravne »Franz-Josef«-grenčice zelo važno domače sredstvo. Zdravniki strokovni spisi navajajo, da pri zastrupljenih s svincom »Franz-Josef«-voda ne le naglo odstrani najbolj trdovratno zaprtje, marveč tudi učinkuje kot specifično protisredstvo. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in spec. trgovinah.

Ljubljana

Nočna služba lekarn.

Nočno službo imajo drevi: Dr. Piccoli, Dunajska cesta 6 in Mr. Bakarčić, Sv. Jakoba trg 9.

Obisk v »Rdeči hiši«

Ljubljana, avgusta.

Prijatelj Mariborčan me je naprosil, naj mu pomagam poiskati gospoda, no recimo gospoda Kuklja, pravega imena tako ne smem zapisati, sicer bi imel nemara sitnosti.

Na starem stanovanju smo zvedeli, da g. Kukelj od avgusta dalje stanuje v »Rdeči hiši« na Poljanah. Prebledel sem in se močno ustrašil: »Prijatelj, potem je vse zaman, g. Kuklja lahko iščemo v »Rdeči hiši« cel teden, pa ga ne bova našla. Saj ta gromozanska hiša je celo mesto z eno samo hišno številko.«

»Naj velja, kar hoče, moram ga najti, pa če gre vse v franže!« je odločno zatrdil Mariborčan. »In ti ga moraš z menoj iskati!«

Udal sem se in odšel na Poljane. Sedaj se je ustrašil Mariborčan: »Kaka vojašnica je to?«

»To je največja stanovanjska hiša v Ljubljani. Vidiš: iz tega mogočnega panja ljudi morava poiskati drobno čebelico, tvojega gospoda Kuklja.«

Pričniva torej kar od kraja. Prvo osebo srečava že v veži:

»Gospa, ali poznate v tej hiši morda gospoda Kuklja?«

»Ne, smo komaj teden dni tukaj!«

»Oprostite! se opravičiva, dasi ni v hiši nikogar, ki bi delj stanoval v njej. Vprašava mlado gospodično po g. Kuklju in odvrne nama: »Mene možki ne zanimajo!«

Poskusiva še enkrat: »Kje pa stanuje hišnica?«

»Hišnice ne poznamo!«

Kaj hočeva, treba bo začeti znova od kraja. V veži si ogledava orientacijski načrt hiše. Ta načrt je zelo važen, kajti človek v hiši hitro rad pozabi, kje je sever in jug, za drugo pa ta načrt ni. Zlasti ni na njem začitano stanovanje g. Kuklja.

»Morda veste vi, gospod, kje stanuje gospod Kukelj?«

»Malenkost: drugo stopnišče, tretje nadstropje, levo!«

Vrneva se k orientacijskemu načrtu in pogledava, kje je drugo stopnišče. Odideva proti vходу drugega stopnišča. V tretje nadstropje. Levo. Točno tako, kot nama je povedal prijazen gospod. Vprašava po g. Kuklju.

»Ne, ta stanuje tretje stopnišče, drugo nadstropje, levo!«

Če sva že enkrat začela, ne moreva nehati. Torej na tretje stopnišče, v drugo nadstropje, levo. Tam nama povedo:

»Je že res, to stanovanje je bilo sprva določeno za g. Kuklja, potem je pa dobil drugo stanovanje. Poglejta na šesto, ne, zdi se mi, na sedmo stopnišče!«

Ze obupujeva. Vse robove sva porabila, tako sva si brisala pot s čela.

Mariborčan je žejen in odideva »na eno malov.« Pivo je navdihnlo Mariborčana in razložil mi je svoj načrt: »Morava sistematično iskati. Najprej prvo, potem drugo stopnišče, vse lepo po vrsti, ga bova že staknila.«

»Če bova zmogla!« podvomim.

»Drugače ne gre!«

Najprej torej prvo stopnišče. Dvigava se od nadstropja do nadstropja, hodiva po hodnikih, zvoniva, trkava, vprašujeva: »Stanuje tukaj gospod Kukelj?«

Vedno isti odgovor, samo ne vedno enako prijazen: »Ne! Ne vem, kje!«

Drugo, tretje, četrto... osmo stopnišče:

»Ne, gospoda Kuklja ne poznamo!«

»Stoj, Mariborčan! Ali nisva izpustila eno stopnišče? Najbrže pot. Ne, šesto!«

»Ni mogoče! Saj sem jih štelt!«

»Torej povej, na katerem stopnišču sva?«

»Na devetem!«

»Ne na osmem!«

Mariborčan pogleda na uro: »Od dveh do šestih ga iščeva! Ali naj pričnem še enkrat znova! Do desetih sva dobra! Za danes je dovolj, jutri prideva spet.«

»Vidiš, duša štajerska: prej bodo tile delavci na dvorišču dokončali s klesanjem betonskih ograj, predno najkleva midva gospoda Kuklja!«

»Pojdiva!«

Ampak! Šrečo sva imela. V veži srečava g. Kuklja! Razveseliva se ga in že se ustrašiva: »Kaj pa, če g. Kukelj sam ne bo vedel zdaj, kje stanuje v tem labirintu!«

Ne! G. Kukelj naju točno odvede na četrto stopnišče, četrto nadstropje, levo, prekolne spotoma lift, ki še ne funkcionira in stopnice, ki jih ni nikdar konca.

Torej, da bova vedela v bodoče: g. Kukelj stanuje peto stopnišče, tretje nadstropje, levo. — Stojte, da prav povem: tretje stopnišče, peto nadstropje, levo! Saj si je lahko zapomniti!

K plavalnim tekam. Nj. Vel. kralj je odredil, da ga zastopa pri teh tekmah v nedeljo tukajšnji komandant divizije Sava Tripkovič.

Uprava kopalnice Ilirije opozarja vse kopalce, da imajo prost vstop na tribune.

SK Ilirija in mestna občina ljubljanska priredita v nedeljo zvečer svečan komerz na čast udeležencem tekem. Komerz se vrši v Kazini. Na komerz se tem potom vabijo vsi sportniki in ostalo občinstvo. Kdor se namerava komerz udeležiti naj izvoli deponirati pri blagajni Ilirije 50 Din za večerjo in ostalo.

Amerikanci se vračajo. Smeči se je odpeljalo z glavnega kolodvora okrog 40 ameriških Slovencev, ki so prišli junija meseca na obisk v staro domovino, nazaj v Ameriko. Pred odhodom so se pred potovalno pisarno Kraker skupno fotografirali. Srečno pot in na zopetno svidenje!

Točnost, sigurnost vožnje, komodnost potnikov — in mestni avtobus. Prejeli smo: Spor-med mestno občino in privatnimi avtobusnimi podjetniki je na dnevnem redu. Mnogo ste pisali o njem. In se je slišalo tudi, da zagovorniki mesta povdarjajo točnost, ki jo lažje nudi mesto s svojimi avtobusi. Dejansko pa je res, da so danes, 9. avgusta 1929 potniki pred pošto zastoj čakali na mestni avtobus, ki bi imel peljati ob 11.45 izpred pošte proti Ježici. Na Viču nekje se je pokolnil voz, šele naslednji je potem potnike rešil čakanja. Toliko zastran točnosti. Pa ta slučaj ni osamljen, podobno se večkrat dogodi. Rezervnega voza mestno avtobusno podjetje sploh nima. Kar se tiče sigurnosti vožnje, povdarjamo in sporočamo vodstvu mestnih avtobusov, da se ravno t. dni večkrat dogaja, da so vozovi, ki se vračajo s Črnuč in Ježice in vozijo kopalce s Save, tako napolnjeni že ob začetku vožnje, da voz enostavno zdrči mimo vseh postaj na Ježici, na Brinju, v sami Ljubljani, pa če tamkaj čaka še toliko potnikov na avto. Vzemimo, da kdo te čaka na avto zato, da bi z njim dobil v Ljubljani zvezo na vlak, kako naj se torej tak zanesa na mestni avtobus in kje je še mogoče govoriti o sigurnosti vožnje? Če te avtobus pusti enostavno na cesti in zdrči mimo tebe, ne da bi se sploh ustavil! Naval na kopalce vozove je vsak dan ogromen, vozovi so stalno nabasani, tja in nazaj, rezervnega voza mestna občina nima, — torej! Morda je to pospeševanje avtobusnega prometa, o komodnosti potnikov itak ni govora. Večjo elastičnost, več podjetnosti, več udobnosti potnikom, ki jim je treba iti na roko, več umevanja za potrebe prometa sploh — potem konkurenca. Takšna bo zdrava, bo donosna, bo za ljudi, pa bo zmogala!

Nedelski orlovski nastop na Ježici bo letos največji v ljubljanski okolici, zato bo posej iz Ljubljane posebno obilen.

Umrlu so v Ljubljani od 1. do 7. avgusta: Fabjan Stanko, žel. strojevodja, 27 let; Ferleš Michael, delavec, Miklošičeva cesta, 77 let; Hojan Ma-

rija, uradniška hči, Strehška ulica, 9 let; Janež Marjeta, žena užitkarja v Dragi, 58 let; Novak Fr., sin posestnika v Podgori, okraj Kamnik, novorojenček; Sever Ivana, posestnika hči iz Cesnice, okraj Kamnik, 14 let; Vute V., novorojenček; Zagradnik Martin, delovodja drž. žel., Janševa ulica, 45 let; Krivina Franciška, užitkarica v Logu, Ljubljanska okolica, 60 let; Holobar Rozalija, hči tesarja, Zalec, 15 let; Zagar N., novorojenček učitelja na Dobravi, občina Ovsrše; Zagar N., dvojniček istega; Klavžar Anica, hči delavca, 1 mesec; Dolinšek Uršula, posestnica v Ljubljani, Cesta v Mestni log, 79 let; Modic Terezija, užitkarica iz Iške Loke, 54 let; Smid Ivan, delavec, Trbovlje, 16 let; Lampič Josip, novorojenček delavca iz Mavčič pri Kranju.

Vlom pri Petelinu. Uren je moral biti neznan vlomilec, ki se je včeraj zjutraj smukal okoli trgovine Petelin na Sv. Petra nasipu. Medtem ko je sluga Polajnar Tone včeraj zjutraj pred 8 odprl večna vrata, ki vodijo s Sv. Petra nasipa v hišo in šel odpirat in pometat notranje prostore trgovine, se je tat hitro poslužil prilike in utrl šipo pri izlozbi v omenjeni veži, potem pa skozi tako napravljeno odprtino v hitrici pobral tri pare moških nogavic in pet naramnic. Nato je uzmovil izginil. Pustil pa je na šipi odtis prsta, ki ga je policijski organ daktiloskopično odvzel. Morda se policijski na podlagi odtiska posreči izslediti vlomilca, zakaj biti mora vsaj kateri izmed poklicnih.

S kolesti sta trčila. Mlakar Franc se je vozil s košom po Trnovski cesti v smeri proti Šubičevi. Nenadoma je tedaj z dvorišča hiše 25 na Trnovsko ulico privozil Selan Jože, ne da bi zvonil. In je seveda jasno, da se je s košom z vso silo zaletel v Mlakarja, katerega je podrl na tla in mu občutno poškodovalo kolo. Pri padcu se je seveda tudi Mlakar nekoliko pobil.

Ce je človek pozabljen... Hafner Anton je zidar in je zaposlen pri neki stavbi v Glinški ulici. Doma je s Pšate, pa se vozi od tam dnevno v Ljubljano na delo, zvečer pa spet domov. Zadnjič je bil dež, pa si je zidar Tone zjutraj ogrihl dežni plašč, ko je šel z doma. Zvečer pa je že sijalo sonce, ko je Tone nehal z delom. Nič ni tedaj čudno, če je Tone na dežni plašč pozabil in se je brez njega pognal na kolo in domov. Med potjo pa se je vendarle spomnil na dežni plašč ter obrnil s košom, da si vzame pozabljeno reč na stavbi. Toda pripeljal se je zastoj na stavbo, zakaj medtem mu je dežni plašč že nekdo odnesel. Plašč sicer ni bil nov, bil pa je še dobro ohranjen.

Maribor

Posiv javnosti! Ob priliki vsedravnega strelskega tekovanja, ki se bo vršilo letošnje nedelje v času od 6. do 13. septembra v Mariboru, bo radi velikega navala občinstva iz vseh krajev naše države brezovno nastalo veliko pomanjkanje tujskih sob. Radi tega se naproša celokupna javnost, da odstopi v to svrhu vse razpoložljive in primerne sobe. Naslove stanovanj, kakor njih cene naj se blagovolijo javiti najkasneje do 20. t. m. upravi »Slovenec«, Koroška cesta 1. »Večernika«, Aleksandrova cesta 18 ali »Mariborer Zeitung« Jurčičeva ulica 4.

Roman Škerbs, dosedaj župnik na Prevorju pri Kozjem, je stopil, kakor je »Slovenec« že poročal, v pokoj. Naselil se je v Slovenjgradu, kjer bo začasno opravljal dušnopastirsko službo v slovenjgradski bolnici.

Zdrav Maribor! Mestni fizikat razglasa, da se v času od 1. do 7. avgusta ni pojavil nobeden slučaj nalezljive bolezni. Znamenje, da je naš Maribor res zdravo mesto!

Velike razburjenje vlada med srednješkolskimi profesorji v Mariboru, ker profesorji moškega in ženskega drž. učiteljskega še do danes 9. avg. niso prejeli svojih službenih prejemkov za mesec avgust.

Prometni šef dr. Franc Kotnik je odpotoval na dopust. Nadomešča ga oblastni nadzornik dr. Adolf Pečovnik.

Umrlu v Mariboru: Na Tržaški cesti št. 45 zasebnica Klabučar Ivana, stara 68 let. Pogreb bo v nedeljo, 11. avgusta ob treh popoldne iz mrtvačnice na Pobrežju. — V Krčevini št. 122 pa je umrl sodarski pomočnik Golob Alojzij, star 71 let. Pogreb v soboto, 10. avgusta ob treh popoldne iz pobreške mestne mrtvačnice.

Moderniziranje kavarne »Central«. Lastnik kavarne »Central« v Gosposki ulici g. Franc Stikler preurejuje svojo kavarno. Monterji iz Avstrije montirajo priprave za kurjavo kavarniških prostorov z vročim zrakom. Enako kurjavo imajo napeljana večina vsi hoteli in kavarne na Dunaju. G. Stikler izvrši tudi prezidavo dvorišča in stranskih prostorov. Kavarna bo tudi sicer vsestransko prenovljena.

Trgovci z barvami Franc Weller je začasno prekinil svojo trgovino z barvami in čopiči v Gosposki ulici nasproti hotelu »pri zamorcu«. Spodnje dele hiše prezidavajo, da bo iz dosedanjih manjših lokalov nastala velika trgovina.

Policijska stražnica na Frankopanovi cesti 18 (Magdalensko predmestje) pride 1. septembra v hišo Frankopanova cesta 25. Občina že preurejuje prostore za policijo. Kjer je bila dosedaj stražnica, bo lekarna g. Albanca.

Seznam v Mariboru izbrisanih obrtnih pravic za mesec julij 1929: Schoenhelt Lavra, trgovina z lesom, Aleksandrova cesta 43; Granitz Maks, trgovina s klobuki in potrebnostmi za uniforme, Gosposka ulica 7; Ellinger Armin, trgovina z usnjem, Stolni trg 9; Vodenik Terezija, branjarja ter prodaja vina, piva in sadjeva v zaprtih steklenicah, Erjavčeva ulica 10; Karmičnik Ivan, trgovina s perilom in modnim blagom, Glavni trg 11; Tvrčka Ihl & Kühr, trgovina z manufakturnim blagom, Aleksandrova cesta 9; Gočman Albina, trgovina z usnjem, Kralja Petra trg 6; Tvrčka Klanjšek & Penič, trgovina z mešanim blagom, Vetrinjska ulica 13; Škvarc Franc, vozovni kovač, Einspillerjeva ulica 19; Herman Katarina, branjarja, Krekova ulica 6; Vicel Albert, trgovina z delikatesami, Gosposka ulica 5; Urban Franciška, trgovina s sadjem itd na debelo in drobno, Tržaška cesta 65.

Seznam v Mariboru izbrisanih obrtnih pravic za mesec julij 1929: Tvrčka Meinel & Herold, trgovina z glazbi, Gregoričeva ul. 6; Urban Franciška, trgovina s sadjem, jajci, sirom itd. na debelo in drobno, Tržaška cesta 65; Mahalka Aleks., mehanik, Franciška ulica 13; Smole Iv., mesar in prekajevalec, Betnavska cesta 31; Ramšak Jos., sodar, Meljska cesta 10; Korajžič Ivan, izdelovanje stančnih nožev, Stritarjeva ulica 29; Vihar Viktor, mesar in prekajevalec, Ruška cesta 8; Plahuta Jožef, mesar in prekajevalec, Frankopanova c. 15; Silkošek Katarina, trgovina z mešanim blagom ter prodaja vina, piva, sadjeva in žganja v zaprtih steklenicah, Koroška cesta 102; Welle Rudolf, trgovina z mesnimi izdelki, Meljska cesta 18; Prometna bančna družba z o. z. in komisijsko poslovanje, izključivši sprejemanje hranilnih vlog ter trgovanje z devizami in valutami, Cankarjeva ul. 14; Fabjan Josipina, trgovina z delikatesami, Aleksandrova cesta 31; Kosi Franjo, trgovina z meš. blagom, Gosposka ulica 46; Gärtner Jožef, trgovina

z meš. izdelki, Koroška cesta 48; Tement Štefanija, trgovina z mešanin ter prodaja vina, piva in sadjevca ter žganja v zaprtih steklenicah, Magdalenska ulica 32; Herman Katarina, trgovina z meš. blagom, Krekova ulica 6; Draž Elizabeta, branjarija ter prodaja vina, piva in sadjevca v zaprtih steklenicah, Kralja Petra trg 6; Vicel Albert, trgovina z delikatesami, Gosposka ulica 5; Tvrdka »Kaloud«, barve in laki, dr. z o. z., trgovina s kemično tehničnimi predmeti, Aleksandrova c. 28; Guštin Božidar, trgovska agencija in komisija, Cankarjeva ulica 1; Nekrep Marija, šivilja, Magdalenska ulica 40; Zwillag Ivana, trgovina z naravnimi in umetnimi cvetlicami ter zelenjavne in trgovina s predmeti za opremanje in vzdrževanje grobov, Samostanska ulica 11; Steinhilber Ana, izdelovanje sadnih sokov, konzerv ter brezalkoholnih pijač pod imenom »Malina« industrija sadnih izdelkov, Taborska ulica 22; Jager Karolina, trgovina z drvami in premogom, Zidovska ulica 4; Grünitz Ela, trgovina s klobuki in potrebščinami za uniforme, Gosposka ulica 7; Mestna občina mariborska, prosta obrt prevažanja oseb z avtobusi po naročilu, Plinarniška ulica 5; Petek Fr., čevljar, Slovenska ulica 24; Meznarič Martin, slikar in pleskar, Slovenska ulica 36; Godec Štefan, čevljar, Slovenska ulica 12; Dibelčar Benjamin, klepar, Frankopanova cesta 28; Trpin Ivan, trgovina z manufakuro, galanterijo in konfekcijo pod imenom I. Trpinov tekstilni bazar, Vetrinjska ulica 15; Karničnik Josip, trgovina z meš. blagom, Glavni trg 11; Hammer Frančiška, branjarija ter prodaja vina, piva in sadjevca v zaprtih steklenicah, Erjavčeva ulica 10; Kühr Pavel, trgovina z manufakuro pod imenom Karel Soss, nasl. Pavel Kühr, Aleksandrova c. 9; Tvrdka M. Ilgerjev sin, brata Karol in Friderik Ilger, trgovina z zlatino, srebrino, juvelij, optičnimi in kovinastimi predmeti, Gosposka ulica 15.

Celje

V gledališkem tečaju predava drevi gosp. Fedor Gradišnik o rimskem gledališču, g. Peršuh o družinski skupnosti igravskega zbora in nje sovražnikih. Po predavanjih praktični nastopi. Izjemoma se tekoma tečaja še sprejemajo udeleženci in udeleženci, če se prej prijavijo v Prosvetnem tajništvu na Cankarjevi cesti.

Ljudska knjižnica Katol. prosv. društva na Cankarjevi cesti 4 je do nadaljnjega ob nedeljah in praznikih zaprta. Odprta ostane pa še nadalje vsak delavnik od 8 do 12 dopoldne ter od 3 do 7 popoldne.

Stališče dr. Riedigerja k regulaciji Savinje. Kakor smo že poročali, je na prošnjo celjske mestne občine ministerjalni svetnik dr. Riediger z Dunaja podal k obstoječim načrtom za regulacijo Savinje in pritokov obširno strokovno mnenje, iz katerega posnemamo: Kot glavni razlog dvigvanju tal v Savinji pri Celju ter poplavam v Celju je smatrat brez dvoma regulacijo, ki se je od leta 1876 dalje izvršila v srednjem in gornjem toku Savinje od Braslovč do Kristininega dvora. Pri tej regulaciji niso poštevali, da je vsled regulacije preje vijugasta struga dobila ravnejšo linijo in s tem večje nosne možnosti, ki bi jih bili morali zmanjšati z gradnjo pragov. Tako pa je deroča voda izrgala iz dna regulirane struge ogromne mase peska in ga naložila v ogromne pešene nasipne od mesta, kjer se je prenehalo z regulacijo, pa do žilva Ločnice. Nadaljna posledica te regulacije je tudi bil hitrejši in relativno večji dotok vode v območje celjskega mesta. Istočasno so pešene mase bistveno vplivale na dvig struginih tal od Kristininega dvora do Grenadirjeve brvi in poslabšale odtočne razmere na velikem ovinku pod celjskim Gradom. To poslabšanje razmer se stopnjuje še vsled velikega jezua, ki ga predstavljajo izredno močno dimenzionirani in relativno medsebojno malo oddaljeni (16 m) steberi obeh železniških mostov. Sredstva za odpravo se iz teh razlogov nudijo sama: Treba je s primernimi ukrepi zajeziti abnormalni dotok peska iz gornjega toka Savinje; vse, kar ovira nemoteni odtok vode in odplavljanje peska, kakor rečna vijuga pod mestom ter mostovi preko Savinje, morajo biti tako preurejeni, da bo njih ovirajoča sila čim manjša; končno je treba regulirati vse pritoke Savinje v območju celjskega mesta. Najboljša odprava bi bil prodor nasprotno si ležečih rečnih vijug pod mestom. Ker pa bi bil ta program težko izvedljiv, naj bi se kot minimalni program izvedlo sledeče: 1. Izgradnja pragov v zgornjem toku na mestih z erozijskimi pojavi, da bi se tako onemogočilo nadaljnjo poglobljenje struge in zadržalo nenormalno odplavljanje peska in gruča. 2. Izgradnja nasipov v območju mesta Celja v taki meri, da bi z absolutno gotovostjo mogla struga zajeti tudi najvišje vodno stanje. 3. Po možnosti povečanje polmera vijuge pod Starim Gradom za najmanj 200 m. 4. Odstranitev zajezanja, ki ga predstavlja desno nabrežje pod drugim železniškim mostom, na ta način, da se desni breg izkoplje v loku najmanj 275 metrov polmera. 5. Pri obeh železniških mostovih naj bi se za enkrat odstranil vsaj po en steber, treba pa bo potopiti premeniti nosilno konstrukcijo mosta. 6. Kapucinski most in brv v mestni vrt je predelati tako, da odpade nevarnost zajezanja potom njih oporišč. 7. Zboljšanje odtočnih razmer pod Celjem, če ne že s temeljito regulacijo pa vsaj z razširjenjem vseh tesni in razstreljivo skalnatih pragov. 8. Regulirati je treba pritoke Voglajno, Koprivnico, Ločnico in Sušnico. — Ti ukrepi predstavljajo neločljivo enoto in obenem najmanj, kar se za varstvo Celja mora podvzeti. — V nadaljnjem obsegu poročilo dr. Riedigerja kritično doseganjega regulacijskega načrta ter podrobna navodila za izvedbo njegovega projekta. Za kateri načrt izvedbe regulacije se bodo zainteresirane korporacije odločile, danes še ni mogoče reči. Vsekakor bo glavno vlogo igrala finančna plat vprašanja.

Kolesarski izlet v Rogaske Slatine. Jutri v nedeljo 11. avgusta priredi Klub slovenskih kolesarjev v Celju celodnevni kolesarski izlet v Rogaske Slatine, ki se ga poleg članov lahko udeležijo tudi drugi kolesarji. Izlet se vrši le v slučaju lepega vremena. Zbrališče je pred hotelom »Poštac« od 7 do pol 8 jutraj. Povrnemo se pa do 6 večer.

Klubska kolesarska dirka. Klub slovenskih kolesarjev v Celju priredi jutri v nedeljo dne 11. avgusta na 36-km dolgi progi Celje—Rogaske Slatine klubsko dirko. Start ob 9.30 dopoldne pred gostilno »Zeleni travnik«, cilj v Rogaske Slatine od 10.30 do 11. Priznanja: Prvi prejme kolajno, drugi diplomu, tretji priznanico. Vozni se po določilih dirkalnega pravilnika Kolesarske zveze SHS. Vsak dirkač vozi na lastno odgovornost ter se mora strogo držati cestno policijskega reda. Kolesa morajo biti opremljena z zvoncec ter rabljivi zavoro. Pravico starta imajo samo člani kluba. Prijavnina prosta. Prijave sprejema g. Mirko Fajš v hotelu »Balkan« danes med 6 in 7 večer.

Izobjeljeno: G. Ivan Vrtačnik je na poti od svojega stanovanja na Krekovem trgu 6 pa do Glavnega trga izgubil prošli četrtek bankovec za 100 Din. Weiss Žiga, l. 1874, v Lendavi rojen in tja pristojen je dne 4. avgusta, ko se je jutraj mudil v Celjskem domu, prišel ob svoji potni list, ki ga je najbrž tam izgubil.

Dopisi

Trbovlje

Plenarna občinska seja.

Vsa zaostala občinska dela, ki jih je bilo treba še premostriti in urediti, so se rešila na plenarni seji, ki se je vršila dne 6. avgusta. Seja je potekla brez kakšnega posebnega prerokanja in sklepalo se je soglasno.

Važno za sedanji občinski odbor je zaupnica, katero je dalo veliko županstvo ljubljanske oblasti občinski upravi. Na razne pritožbe se je vršila pred več meseci na občini revizija, občina je zaprosila vpogled v revizijsko poročilo, naker je veliko županstvo vpogled odklonilo z obvestilom, da se glede denarnega poslovanja ni našlo nikakih nerednosti in da zasluži občinski funkcionarji še celo pohvalo in priznanje za vzorno poslovanje glede knjigovodstva, vodstva blagajne in pisarne. V gospodarskem oziru se tudi ni ugotovilo bistvenih nerednosti ali nezakonitosti.

Dela pri kopalnici so se oddala sledečim tvrdkam: centralno kurjavo g. Francu Gučeku v Trbovljah za 259.413 Din; obloge sten s ploščicami tvrdki »Material« v Ljubljani za 68.183 Din; pleskarska dela g. Ivu Tauzel v Trbovljah za 5000 Din.

Za popravilo cest in kanalov Trbovlje—Hrastnik se dovoli 50.000 Din.

Sklepi občinskega starihinstva, finančnega in gradbenega odseka se skoro brez debate sprejmejo in sicer: a) Zadržana elektrarna se naprosi, da zniža ceno toka za cestno razsvetljavo; b) Zavaruje se regres v znesku 41.979 Din od inž. Kasala; c) Za PAB se podpisne tri delnice po 500 Din; d) Vprašanje ustanovitve meščanske šole v Hrastniku se odloži in pristopi k rešitvi šele takrat, ko bodo zgrajeni šolski prostori v Hrastniku in Trbovljah; e) Dovoli se potrebno kritje za zavarovanje šolskega poslopja proti plazovju v Hrastniku; f) Občinskemu redarju g. S. se dovoli prejem 103 m³ gramoza iz občinskega kamnoloma za zidavo stanovanjske hiše pod pogojem, da ne dobi eno leto stanarine in da se zaveže stanovati v svoji hiši dve leti; g) Dovoli se razširiti cestno razsvetljavo med hišama g. Kovčič in g. Dolinška na Tereziji; h) Rudniškemu gasilnemu društvu se plača račun za prevažanje občinskih ubožcev, dovoli izredna podpora 500 Din za nov kombiniran avto in v bodoči proračun se vpostavi za njega 2500 Din. Sklene se ustanovitev lastnega pogrebnega zavoda. Inventar se po enotnih cenah odkupi od sedanjega lastnika pogrebnega zavoda.

V krajevni šolski odbor na Vodah se izvoli na mesto odstopivšega rudniškega ravnatelja inž. Pauera, trgovec g. Radej Dragotin z 19 glasovi.

V občinsko zvezo se sprejme 21 prosilcev. Pravilnik za občinsko hišadilnico se odobri. Da se hladilnica in pogrebni zavod uredi, se izvoli 14 članski gospodarski odsek, med katerimi so gospodje iz raznih strok, med temi tudi zdravniki in stavbeniki.

Zupan se naroči, da preskrbi načrte in proračune za elektrifikacijo Knsedola in Planinske vasi. Radi neugodnih prometnih razmer na okrajnih cestah se sklene naprositi na merodajnem mestu za anke to, ki bi uredila in odpravila vse nedostatke. Seja se je po treh urah zaključila, ker je bil dnevni red izčrpan.

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Sobota, 10. avgusta: 12.30 Reproduc. glasba. 13.30 Časovna napoved, reproduc. glasba. 13.30 iz današnjih dnevnikov. 17.30 Prenos waterpolo-tekem za drž. prvenstvo iz kopalnice SK Ilirija; vmes reproducirana glasba. 20.30 Delavska ura. 20.30 Laha glasba Magistrov. 21.15 Slovenska glasba — Radio orkester. 22.30 Časovna napoved in poročila.

Drugi programi:

Sobota, 10. avgusta.

Be'grad: 12.45 Radijski kvartet. 13.30 Dnevne vesti. 17.30 Dečja ura. 17.50 Radijski kvartet. 20.30 Srbski prevodi iz nemške lirike. 20.25 Radijski orkester. 21.25 Čes. Dnevne vesti. 21.35 Predavanje. Dr. Stev. Ivančič: Kaj je malarija in kako se borimo zoper njo? 22.15 Ivan Grozni: Dva prizora, Nap. Michel Provain. 22.20 Radio-Jazz. — Zagreb: 13.15 Plošče. 19.30 Prenos iz Salzburga: W. A. Mozart: »Don Juan«, dirigira Franc Schalk. — Varšava: 12.05 Plošče. 16.30 Plošče. 20.30 Poljuden koncert. 22.45 Godba za ples. — Dunaj: 11.30 Dopoldanska glasba. 15.45 Popoldanski koncert. 17.50 Pesmi. 18.55 Čas. Vreme. 19.30 Prenos iz Salzburga: »Don Juan«, večerni koncert. — Brno: 12.20 Iz Bratislave: Opod. koncert. 16.30 Iz Prage: Koncert. 19.05 Prenosi iz Prage. 22.25 Iz Bratislave: Godba za ples. — Berlin: 14.30 Eno ura kabareta (plošče). 17.30 Zabavna glasba. 19.30 Po ruskih starih (plošče). 20.30 Poljudni orkestralni koncert. 22.30 do 0.30 godba za ples. — Katovice: 16.20 Plošče. 20.30 Koncert iz Varšave. 22.45 Godba za ples. — Toulouse: 12.45 Solistični koncert. 13.30 Pesmi. 13.15 Simfon. orkester. 20.30 Koncert vojaške godbe. 20.45 Pesmi. 21.30 Odlomki iz oper. 21.45 Godba za ples. — Stuttgart: 12.30 Plošče. 15.30 Arije in dueti. 16.30 Zabavni koncert. 20.15 Pester večer. 22.15 Citre, kitara, lutnja in pesem. 23.15 do 0.30 Godba za ples. — Praga: 11.30 Plošče. 12.20 Koncert iz Bratislave. 16.30 Koncert. 19.05 Orkester. 20.30 Opera glasba. 21.30 Poljuden večer. 22.25 Iz Bratislave: Godba za ples. — Leipzig: 12.30 Plošče. 16.30 Zdraviliški koncert. 19.30 »Don Juan«, opera v 2. dej. W. A. Mozart. Od 0.30 godba za ples. — Breslau: 16.30 iz starega kota. 18.30 Pregled filmov tedna. 20.15 Vedra večerna zabava. 22.30 do 24.00 Godba za ples.

Orel

Ljubljansko orlovsko okrožje sporoča, da je polovična vožnja dovoljena. Na vstopni postaji zahtevajte mokri žig. Izkaznice dobite na prireditvi.

Prosvetni tečaj na Homcu. Ponovno opozarjamo na prosvetni tečaj Slovenske Orliške Zveze v dneih 11., 12., 13. avgusta. Udeležence se odprejo iz Ljubljane s kamiškim vlakom ob trideletni na 8 v nedeljo jutraj. Ob 9 v sv. maša na Homcu, ki se je vse tečajne udeležje. Za kosilo je preskrbljeno. — Razprave na tečaju se bodo vršile po metodi delovne zajednice, t. j. v obliki razgovorov. Ker je ta metoda pri nas še nova, vabimo k udeležbi vse delavce v naših ženskih organizacijah.

Prireditve in društvene vesti

Prostovoljno gasilno društvo Rudnik vabi k blagoslovitvi gasilnega doma, ki se vrši v nedeljo, dne 11. avgusta ob 2 pop. Nato vrtna veselica z bogatim srečolovom, godbo itd. na vrtu g. Jeršina. Točila se bo prvovrstna kapljica. V slučaju slabega vremena se vrši cela prireditve v četrtki, dne 15. avgusta, ob isti uri. Ker je čisti dobiček namenjen za kritje stroškov gasilnega doma, vabimo vabimo k obilni udeležbi. — Odbor.

Gospodarstvo

Ljubljana v jeseni

Ljubljana v jeseni, kulturna in gospodarska razstava Ljubljanskega vselejema, se vrši od 31. avgusta do 9. septembra t. l.

Razstava bo obsegala:

I. Mlekarski oddelek. 1. Mlekarski sejem obsega razstavo in prodajo sira, masla in drugih mlečnih izdelkov, namenjen je pa tudi propagandi za mlekopitje, ki se pri nas napram drugim državam še vedno podcenjuje. — 2. Vinski sejem nudi razstavo in prodajo namiznega in buteljnega vina poznanih štajerskih in dolenskih vinskih goric. Vina se točijo za pokušajo in kozarčičih. Kupčije na debelo se lahko sklepajo na licu mesta. — 3. Sejem za med. Čebelarji razstavijo svoj letošnji pridelek in vsakomur se nudi prilika, da se o pravem času preskrbi s potrebno količino tega božjega daru.

II. Vrtnarska razstava ljubljanskih trgovskih in umetnih vrtnarjev naj letos zopet dokaže, da je naš vrtnarstvo na visoki stopnji in da pomeni važno grano umetnostne obrti. Razstavljeno cvetje in zelenje je obiskovalcem na prodaj.

III. Razstava Zoo je letos prirejena v posebno širokem obsegu skoraj 1000 m² razstavnega prostora. Razstava Zoo je plod stotin požrtvovalnih in pridnih rok in prikazuje skoraj popolno celo favno Slovenije. V ličnih kletkah bodo obiskovalce razveselili ptiči pevci, vidijo se male in velike ujeđe, rabe naših sladkih voda, amfibije, reptilije, mali sesavci (glodavci, kune), posebni oddelki so namenjeni eksotičnim pticam, srnam, jelenom, gamsom, volku, lisicam, vidram, divjim mačkam, zajcem in medvedu.

IV. Zadržana razstava. Glavni zadržani savez, ki je središnica zadržanih zvez v Jugoslaviji, praznuje letos desetletnico svojega obstoja. V prazno jubileja je sklenil njegov redni občni zbor, da se bo vršil v Ljubljani za časa »Ljubljane v jeseni« zadržani kongres, na katerem se zberejo vsi zadržarji Jugoslavije v svrhu pregleda doslej izvršenega zadržnega dela in začetja programa za v bodoče.

Slovenske zadržne zveze, ki so članice glavne zadržne zveze — Zadržni zvezi v Ljubljani in Celju, Zveza slovenskih zadrž v Ljubljani in Zveza gospodarskih zadrž v Ljubljani — prirede sporazumno ob tej priliki na vselejmu razstavo, ki naj tvori začetek zadržanih razstav in seznanji zlasti udeležence zadržnega kongresa s slovenskim zadržništvom ter prikaže važnost in pomen zadržništva v Sloveniji. Razstava bo gotovo ena najbolj zanimivih prireditev zadržništva v Sloveniji. Razstava bo gotovo ena najbolj zanimivih prireditev »Ljubljane v jeseni«.

V. Razstava pohištva in Stanovanjske opreme obsega malone 1000 kvadratnih metrov razstavnega prostora. Najraznovrstnejše pohištvo, preproge, svetiljke, zavese, opreme za kopalnice itd. nudijo našim gospodinjam čarobno sliko moderne opremljenega stanovanja in domačnosti. Te razstavi je priključena tudi razstava slovenske upodabljalno umetnosti. V razstavljenih interjerjih so izvešene umetniške slike, ki odgovarjajo stilu dotičnega pohištva.

VI. Higijenska razstava je razdeljena v šest oddelkov: 1. splošna higijena, 2. osebna higijena, 3. socijalna higijena, 4. obrtna higijena, 5. plemenska higijena, 6. šolska higijena.

VII. Razstava domače obrti nudi pestro sliko domačih obrtnih izdelkov. Poleg najrazličnejših vrst čipk se vidijo slamički in cekarji, delo domačih rok, ribničani razstavljajo in prodajajo svojo suho robo in lončarske izdelke, Belokranjci lako platno in svilo, razni volneni izdelki zaokrožajo celotno sliko.

VIII. Razstava kmetijskih strojev in orodja nudi našim kmetovalcem najboljši pregled modernih pripomočkov za lažje obdelovanje grude. Razni stroji so v obratu, tako da se interesi lahko prepričajo o njih delazmožnosti in sestavi.

IX. Razstava industrijskih in obrtnih izdelkov obsega kemično industrijo, strojno industrijo, izdelke iz železa in jekla, tehnične, orodje, avtomobile, vozove, glasbilo, pletenine, kožuhovalne, klobuke, perilo, vezenine, usnarske izdelke, kosmetiko, tehnične in kemične novosti in radio.

X. Zabavišče. Vinski in festivski oddelek vselejmu ne nudi na pokušajo samo izbranih vin in festivni domačih živilskih obratov, marveč je pretvorjen v pravcati »Mali Prater«, zabavišče za staro in mlado, kjer se vrte razni vrtiljaki, zabavajo te strelišča, avtodromi in hipodromi, svojo in spretnost lahko preizkušaš na topovih in metanju obročev, za mal denar si ogledaš Liliputance, ljudi, ki niso večji od 1 m, deklico z Marsa, zamorce, variete, zrealno palačo, iz katere ne najdeš izhoda itd.

XI. Nagradno tekmovanje slovenskih harmonikarjev se bo vršilo v nedeljo 8. septembra. Zopet bo nastopilo veliko naših fantov-harmonikarjev, med katerimi je nekaj pravih umetnikov. Najboljši bodo nagrajeni z lepimi nagradami in diplomami.

BILANCA DRŽ. HIPOTEKARNE BANKE

Z dne 30. junija t. l. izkazuje ponovno povečanje zaupanih jej tujih sredstev, kar se je porabilo za nakup nepremičnin in povečanje raznih aktiv. Postavke bilance so v milijonih Din sledeče (v oklepajih podatki za 31. maj 1929): Aktiva: blagajna 19.5 (15.2), Narodna banka in Poštna hranilnica 89.4 (163.7), posojila: na nepremičnine 2017.1 (2016.9), na dohodke in doklade 282.6 (283.0), vodnim zadrugam 77.8 (78.6), za gradbo kratkoročna 5.2 (5.2), lombardna 106.3 (111.6), domače menice 59.8 (61.3), tek. račun fin. min. 36.0 (85.1), gl. drž. blagajne 1.95 (1.9), akt. tek. račun 117.3 (80.9), nepremičnine 42.8 (32.2), efekti rez. fondov 11.1 (19.4), razno 200.8 (171.0), kavejce 30.3 (26.0); pasiva: samostalni fond 72.9 (78.0), fond i v glavnice javnih ustanov 989.7 (944.7), privatne glavnice in vloge 410.7 (411.9), rez. fond 29.1 (29.1), amort. fond 2.3 (2.3), založnice in obveznice 957.95 (957.95), predujem iz 1913 5.0 (5.0), iz 1928 56.8 (56.8), 1929 65.7 (65.7), tek. račun fin. min 35.0 (35.8), pas. tek. račun 254.7 (286.0), kavejce 30.3 (26.0), razno 187.7 (183.4); bilančna vsota je narasla od 3042.0 na 3097.9 milj. Din napram 2988.3 milj. Din koncem 1. 1928.

Mlekarsko združenje. Dne 15. septembra t. l. se v Zagrebu vrši konstituirajoči občni zbor Mlekarskega združenja kralj. SHS. Ker se to zborovanje vrši ob priliki zagrebške sejma, se obiskovalci lahko poslužujejo polovične vožnje. Predvsem bo občni zbor obravnaval pravila ter se bo izvolil tudi že odbor. Prostor, kjer se bo skupščina vršila, se bo naknadno objavil. Zbor sklicujeta: Ljudevit Mollj in dr. Vjek. Gortan.

Živinorejsko (rodovniško) društvo v Veržeju. Plemenska odbira živine v okolici Ljutomeru ni neznana, a vršila se je dosledno dosedaj le pri nekaterih konjerejih. Da se tudi v govedoreji začne s smotnim delom, se je dne 9. julija t. l. ustanovilo v Veržeju pri Ljutomeru posebno društvo ter si zadalo težko a gospodarsko zelo važno nalogo: izmed krav zbrati čredo simodolske pasme, preizkusiti nje dobičkanost glede mlečnosti in plemenske vrednosti zoroča, ter le najboljše obdržati za plemo. Pri prvem pregledu je bilo sprejetih v »rodovnik« 45 krav. Društvo je začelo živahno delovati. Nabavilo si je s pomočjo oblastne podpore lastnega bika, ter se bo kot enota udeležilo kmetijske razstave dne 14. avg. v Ljutomeru. Posebna zasluga za ustanovitev društva gre oblastnemu žinorejskemu nadzorniku g. ing. B. Wenku od okrožnega kmetijskega urada v Ormožu, ki je pri tukajšnjih živinorejcih vzbudil smisel smotrene živinoreje s svojimi temeljitimi predavanji na raznih tečajih. Naloga članov pa bo, da vsak v svojem delokrogu vrši društveno dolžnost, da bo društvo uspevalo v sloves murskopolske govodi tako, da bo za desetletja ta glas segal dalje kakor slovi danes ljutomerski konj in zlahtna kapljica Ljuto merskih gorci.

Zadržno gibanje v Južni Srbiji. Kakor poročajo iz Belgrada, namerava »Glavni savez srpskih zemljoradniških zadržac« osnovati v Skopju svojo ekspoziuro. V Južni Srbiji ima namreč Zveza ž. ca. 60 zadrž — svojih članic in smatra ustanovitev svoje ekspoziure za pomoč v razvoju tamkajšnjega zadržništva. Koncem 1926 je bilo v Južni Srbiji komaj 50 zadrž. Sedaj ima G. S. S. Z. Z. tele podružnice: Zagreb, Novi Sad in Knin (za Hrvatsko, Vojvodino in Dalmacijo), dočim je bila svoječasno ustanovljena podružnica v Kotoru ukrajina.

Borza

9. avgusta 1926.

DENAR

V današnjem deviznem prometu sta popustili devizi Berlin in London, dočim so se Dunaj, Trst in Newyork uvrstili. Zaključnega je bilo več privatnega blaga in sicer v devizah Amsterdam, Newyork in Trst, dočim je v devizah Berlin, Dunaj, London, Praga in Curih intervenirala Narodna banka.

Ljubljana. — (V oklepajih zaključni tečaj). Amsterdam 2278.75—2284.75 (2281.75), Budimpešta 994.79 bl., Berlin 1355.75—1358.75 (1357.25), Bruselj 792.11 bl., Curih 1094.40—1097.40 (1095.90), Dunaj 801.13—804.13 (802.63), London 275.82 do 276.62 (276.22), Newyork 56.775—56.975 (56.875), Pariz 222.90 bl., Praga 168.20—169 (168.60), Trst 296.81—298.81 (297.81).

Zagreb. Amsterdam 2278.75—2284.75, Berlin 1356.25—1359.25, Budimpešta 993.29—996.29, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 801.13—804.13, Newyork 56.775—56.975, London 275.82—276.62, Pariz 221.90 do 223.90, Praga 168.20—169, Trst 296.79—298.79.

Belgrad. Berlin 1355.75—1358.75, Budimpešta 993.29—996.29, Dunaj 801.13—804.13, London 275.82 do 276.62, Newyork 56.775—56.975, Pariz 221.90 do 223.90, Praga 168.20—169.

Curih. Belgrad 9.1275, Berlin 123.90, Budimpešta 90.725, Bukaresta 3.0825, Dunaj 73.25, London 25.215, Madrid 78.80, Newyork 519.075, Sofija 3.75, Pariz 20.3425, Praga 15.28, Trst 27.18.

Dinar notira: na »Dunaju« (deviza) 12.465, (valuta) 12.44, v Londonu, v Newyorku in v Pragi neizpremenjeno.

VREDNOSTNI PAPIRI

Ljubljana. Celjska pos. 170 den., Ljubljanska kred. 123 den., Praštediona 850 den., Kreditni zavod 170 den., Večve 130 den., Stavbna 50 den., Sešir 105 den., Ruše 275—285.

Zagreb. Drž. pap.: vojna škoda ar. 407—408 (407), kasa 407—408 (406.50), termini: 8. 407.50 do 408.50 (407.50), 9. 410 bl., 11. 418—418.50 (418), 12. 421.50—423 (421), 7 odst. inv. pos. 87.75 do 88.50, agrari 52.25. Bančni pap.: Hipo 202—203, Poljo 15.75—16, Hrv. 50 den., Kred. 93 den., Jugo 83.75—84.25, Medjun. 56 den., Narod. 8200—8400, Prašted. 853—859, Srpska 153 den., Zem. 127 den., Etno 164 den., Obrtna 30—31, Ravna gora 75 den. Ind. pap.: Guttman 200—205, Slavonija 130 bl., Slaveks 98—102, Danica 120 den., Drava 395—450, Sečerana 402—437, Union 165 den., Isis 15 bl., Trbovlje 455—459, Večve 128 den., Nar. šum. 40 do 50, Nar. mln. 20 den., Split cement 580 bl., Oceania 195 den., Jadr. plovl. 570 bl.

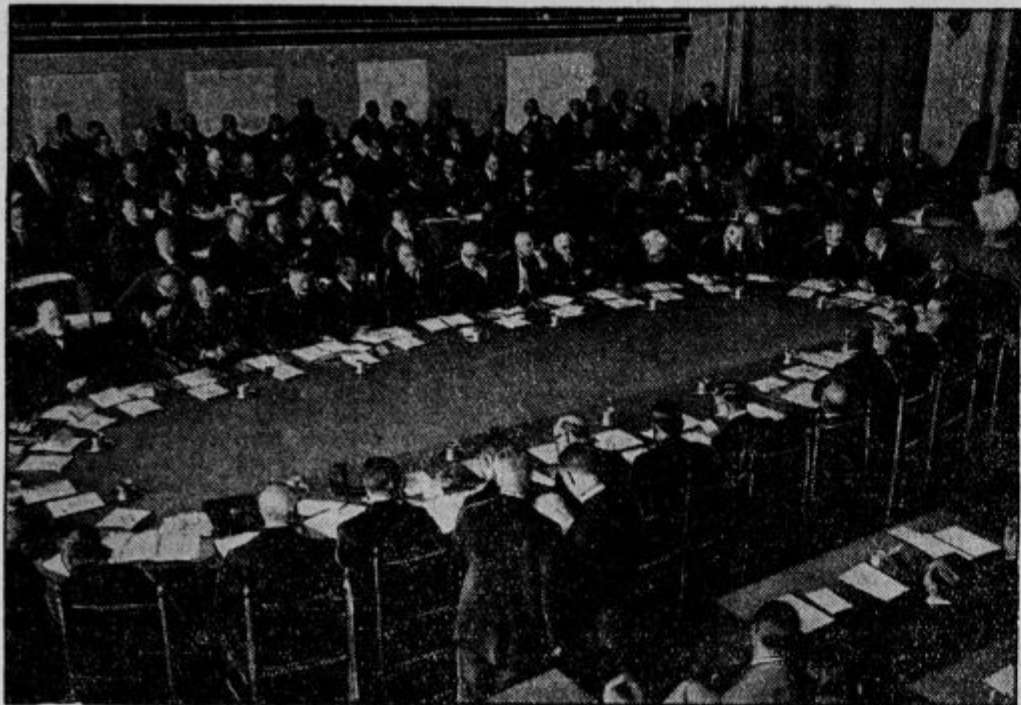
Belgrad. Narodna banka 8200—8300, Izvozna banka 880, 7 odst. inv. pos. 87.50—88, agrari 52.75, vojna škoda 406.50—405.50, Tobačne srečke 33, Srečke rdečega križa 43, Lotr. srečke 81—83, Zemaljska banka 21, Brod. dr. 570.

Dunaj. Don. sav. jadr. 83.50, Wiener Bankverein 22, Bodencredit 100, Creditanstalt 52.50, Escomptesg. 21.50, Zivno 113.50, Aussiger Chemische 262, Mundus 177, Alpine 41.35, Trboveljska 56.70, Leykam 6.93, Rima Murany 114.25.

Žito

V Ljubljani so notacije neizpremenjene. Novi Sad. Pšenica: sr. in bč. nova 205—210, bn. 205—207.50, ladja Tisa 215—220. Oves: 175 do 180. Koruza: bč. in sr. 205—210, bn. 202.50 do 207.50. Ječmen: 160—165. Moka: 00 in 0 g 315 do 320, št. 2 295—300, št. 5 275—2

Sveta življenje in vrvenje

Nizozemski zunanji minister Blockland otvori prvo sejo haške konference.

Brata umoril z elektriko

V presenetljivo kratkem času je orožništvo razkrilo skrivnostni umor z električnim tokom pri Rückersdorfu, ki je do dna razgalil nrvstveno propalost modernega človeštva. Z nezasišano grozovitostjo in hladno preračunljivostjo je mlad mož umoril svojega popolbrata in še dve popolnoma nedolžni in pri vsej stvari neudeleženi osebi. O propalosti zločinca govori cinično in surovo odgovarjanje in zavračanje preiskovalnih organov, s katerim je hotel odvrniti od sebe vsako sumnjo bratovskega umora.

Neumayer je bil za časa večurnega zasliševanja — osumljenec je stal od torca popo-

Francoški letalski poročnik Bonnet, ki je dosegel svetovni hitrostni rekord v letanju, je te dni pri letalskem tekmovanju v bližini Bordeauxa smrtno ponesrečil.

dne do večeraj zvečer neprestano v križnem ognju orožniških preiskovalnih organov — vsled izmučenosti že večkrat na tem, da se vsak trenutek zruši in prizna dejanje. Toda vedno se je premagal, dokler ni končno vendarle pod bremenom vedno bolj množičih se indicij priznal, da je storil strašno dejanje. Nadaljna preiskava je namreč dognala, da je pomagal pri napeljavi električnega daljnovoča v l. 1927. in da mora torej vedeti, po kateri žici je napeljan jaki tok. V Korneuburgu se je oglašil tudi kontrolor družbe »Newag«, katere last je električna napeljava, in izpovedal, da ga je pred par tedni, ko je nadziral napeljavo v bližini Rückersdorfa, spraševal velik, svetlolas kmečki fant, katera žica prav za prav prevaja jaki tok. In Franc Neumayer je velik in svetlolas tudi.

Eden preiskovalnih organov je našel na polju v bližini mesta, kjer se je zločin zgodil, veliko, plavo, z ilovico zamazano krpo, ki se je držala konjska dlaka. Na domu so našli spodnje hlače, od katerih je bil dotični kos krpe odtrgan. Ko so primerjali konjsko dlako, ki se je držala krpe, z ono Neumayerjevega konja, se je dognalo, da je ena in ista. Domneva se, da si je Neumayer na mestu zločina z njo obrisal blatne čevlje, da bi ga ne izdali. Krpa se je sicer najbrže uporabljala za čiščenje in drgnjenje konja v hlevu. Pri preiskavi na njegovem domu so tudi našli kos žice, ki je podobna oni, katero je zločinec uporabil za izvršitev groznega umora.

Posebno pozornost so preiskovalni organi posvečali kritičnemu času med 9 in 10 uro. Francova zaročenka Marija Kirchmayer je izjavila, da je odšel od nje ob pol 10. Starši pa pravijo, da je prišel domov proti 10. Preiskava pa je dognala, da ura Kirchmayerjeve za pol ure prehiteva, dočim ona njegovih staršev za deset minut zastaja. Torej je odšel Neumayer od Kirchmayerjeve že ob 9 in prišel domov po 10. Neumayer ni mogel dokazati, kje bi bil ta

čas. Vedno se je zamotaval. Trdil je, da se je razgovarjal z vaškimi fanti. Toda do sedaj se ni še nobeden javil, ki bi potrdil to izjavo.

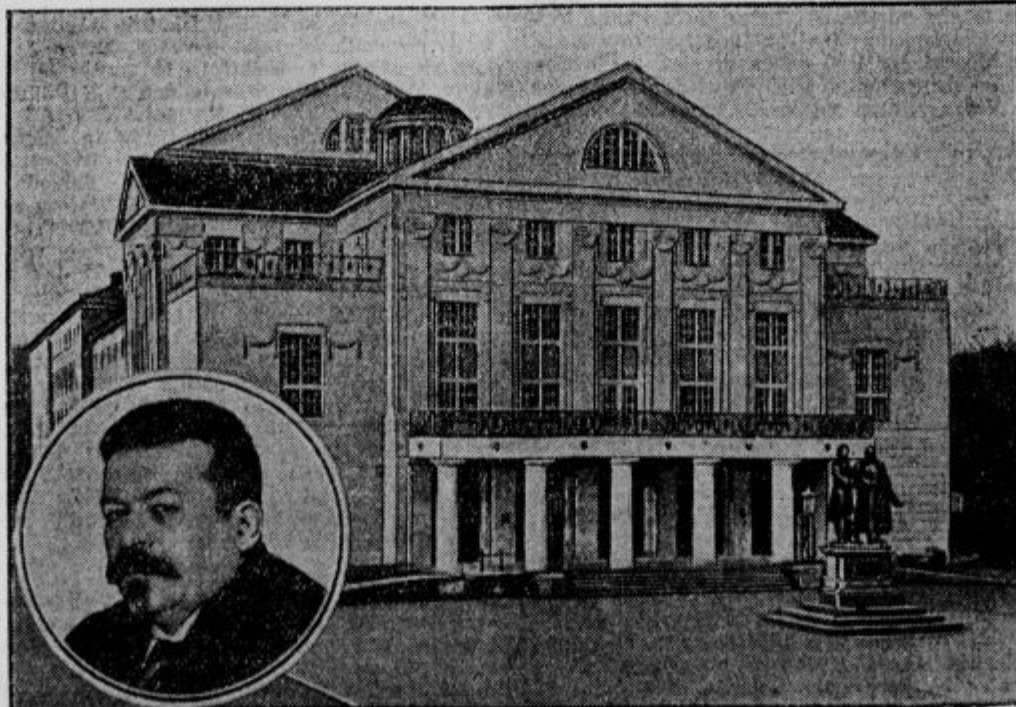
Sprva se je napram preiskovalnim organom še celo surovo obnašal, češ: »To je predrznost! Kako morete tako soditi o meni, najbogatejšem posestnikovem sinu v Rückersdorfu.« Zvečer so ga prepeljali v Korneuburg, kjer se je zasliševanje nadaljevalo. Ob 7 zvečer, ko že ni mogel več vzdržati neprestanega izpraševanja, se je končno zrušil in dejanje priznal. Toda brez vsakega kesanja, brez solz, v največjem miru. Uradniki so kasneje izjavljali, da še niso nikoli videli tako ciničnega morilca. O motivih umora ni hotel Neumayer ničesar izpovedati.

Preiskovalni organi so pričeli včeraj zasliševati tudi Francovo mater, 56 letno Barbaro Neumayer. Uradniki so mnenja, da je prav za prav mati povzročiteljica umora. V vasi je namreč splošno znano, da je stala popolnoma na strani svojega sina in da ni mogla videti svojega pastorka, ki mu je nasprotovala in nagajala, kjer in če je le mogla. Jutri jo bodo pričeli ponovno zasliševati in se zna zgoditi, da jo bodo aretirali radi suma soudeležbe.

V Korneuburgu in okolici vlada med ljudstvom veliko razburjenje. Stari, belolasi župan je na orožniški postaji jokal in izjavil, da občina želi, da bi bil morilec, ki je napravil toliko zla in spravil občino v sramoto, najstrožje kaznovan. Ker so se bali, da bi ljudstvo morilca linčalo, so ga z močnim spremstvom odpeljali na okrogno sodišče v Korneuburg, ki je odredilo za Franca Neumayerja preiskovalni zapor.

Mati s 23 otroci

V kraju Moineau pri Plombiers v Loreni na Francoskem stanujoča gospa Le Paul je bila imenovana za viteza častne legije, ker je podarila življenje 18 otrokom. Stara je 50 let, njen mož 60. 11 je dečkov in 6 deklic. Osemnajsti otrok je par mesecev po rojstvu umrl. Štirje otroci so poročeni, ostali živijo pri starših. Zakonca obdelujeta posestvo, ki je že tristo let v lasti družine. Okolica tega kraja je sploh zelo bogata na otrocih. Druga žena iz tega kraja, ki je rodila 23 otrok, je bila ravno tako imenovana za viteza častne legije. To sta edini ženski, ki sta bili do sedaj počaščeni s tem visokim odlikovanjem.

Desetletnica nemške ustave. Narodno gledališče v Weimarju, v katerem je pred desetimi leti zborovala nemška narodna skupščina, ki je sprejela državno ustavo, ki se imenuje tudi »weimarska ustava«. V krogu: Prvi nemški državni predsednik Friderik Ebert

Poroka debeluške z »okostjem«

V Edmontonu v državi Alberta v Kanadi se je te dni vršila izredna poroka, ki je vzbudila veliko pozornost. Poročila sta se »najdebelejša ameriška muzikalična deklica«, »vesela« Berta Cilley in Gerald Lindioff, »najboljše živeče okostje sveta«. Koščeni ženin tehta 44½ kg, nežna nevesta pa 207½ kg. Oba sta člana potujočega cirkusa. V celem Edmontonu ni bilo mogoče najti zaprtega avtomobila, ki bi bil dovolj velik, da bi lahko sprejel 24letno nevesto. Končno je moral neki privatnik posoditi ogromen odprt avtomobil, da se je lahko nevesta peljala k poroki. Takoj po poroki se je cirkus odpravil na novo turnejo, ki bo morala biti dobra tudi za ženitovanjsko potovanje novoporočencev.

Rekord mačke

Gospa George Birdsey, posestnica v Elmi v državi Washington v Združenih državah Severne Amerike, je odpotovala v Evropo. Pred svojim odhodom je izročila svojo ljubljeno, lepo, malo muciko prijateljski družini v 80 milj oddaljenem mestecu Auburn v nego in oskrbo. Ze isti dan pa je mucka izginila iz Auburna. Tri dni pozneje je v najboljšem stanju primarsirala v Elmo. V treh dneh je torej prehodila 128 km dolgo pot in s tem postavila prvi mačji rekord.

Zenina je hotela prevarati

Neki arhitekt iz Reichenberga se je seznanil s 25letnim dekletom. Pripovedovala mu je, da ima v Znojmu bogato teto, pri notarju založeno premoženje in krasno vilo v Rappengasse št. 10. Seveda je bil arhitekt takoj pripravljen, poročiti se z njo. Kljub temu pa je radi gotovosti odposlal zanesljivega moža v Znojmu, ki naj bi preizkusil resničnost dekletovih izjav. Kako je bil ubogi arhitekt začuden, ko je zvedel, da je sicer v Rappengasse v Znojmu hiša, ki nosi št. 10, da pa nicer nima nikake podobnosti z vilo. Hiša je namreč državna prisilna delavnica, kjer je bilo dekletu dve leti zaprt. Arhitekt je sklenil, da se ne bo nikoli poročil in da bo ostal večni samec, ker odslej naprej nobenemu dekletu več ne zaupa.

Adachi, voditelj japonske delegacije na haški konferenci.

Smešnice

Profesor: »Gospodje! Ta zmes je tako močna, da lahko v slučaju, če se poskus ponesreči, eksplodira. Bodite tako prijazni in pridite bližje, da boste lažje sledili poteku.«

»Obtoženi, kar nikar nič ne tajite. Stražnik vas je zasačil, ko ste pijanemu gospodu, ki je smrčal na klopi v parku, ravno sezuvali čevlje.«

»Oh, gospod sodnik! Kako naj bi jih ne bil sezul. Gospod je tako milo ječal v spanju, pa sem mislil, da ga čevljev žuli.«

Obiskovalec je našel na vratih pisarne s kredom napisano: »Pridem v desetih minutah. Sem šel samo v gostilno nasproti. Zmirek.« Spodaj pa je stalo: »Počakajte minuto. Sem ga šla klicat. Gospa Zmirek.«

Za duha in srce

Popotovanje Nikolaja Nikiča: Prva daljša povest Ivana Cankarja izzveni v globokih besedah: »Čutil se je majhnega in neznanega, ker je mogel biti srečen, ker je mogel živeti...« Vzorno pripovedovanje. Prekrasen jezik. Čudovita vsebina!... Čitajte to povest v III. zvezku »Zbranih spisov Ivana Cankarja, ki jih izdaja Nova založba v Ljubljani.

Dr. Ksenija Atanasijević: Filozofski fragmenti

(Knjiga prva, Geza Kohn, Beograd 1929, cir. 160 str., 30 Din.)

Čisto svojevrstna knjiga v naši filozofski literaturi je to. Oblikovno novo občutna, vsebinsko iskrena in globoka. Avtorica za svoja aktualna razmišljanja ni brez premisleka privzela odsekano in pregantno obliko aforizma, ki tako lepo pristojno našemu dvajsetemu stoletju.

Sicer je gdnja dr. Ks. Atanasijevićeva učenka med Srbi morda najbolj znanega filozofa Branislava Petronijevića, vendar se je vidno oddaljvala od njegovega sistema in je danes čisto svoja, samonikla, z marsikod Petronijeviću diametralno nasprotnimi nazori. In to je bila njena rešitev. Danes je bolj čislana in čitana ko njen učitelj.

V tej prvi knjigi v odlomkih rešuje metafizične probleme, sploh vprašanja, ki najbolj mučijo današnjega človeka. Za novo filozofijo pravi, da ne bo »isključivo gimnasticiranje pameti«. Nekatera njena izvajanja so ko da jih je napisal kak propovednik mladinskega gibanja; n. pr.: »Nama modernima nije potreban usahnuo logičar, nego filozof-vizioner i propovednik religije. Mi čekamo nešto utešnije i zračnije nego što je to zapleteno i jalovo razglabljanje pojnova... Opet će voditi duhove ljudi samo filozofi koji će u isto doba biti i proroci i pesnici (str. 11).«

Bivanje Boga priznava in v večnost veruje. Tako-le se sprašuje: »Zar stavljam u sumnju egzistenciju Boga?... Jači od sviju datih filozofskih dokaza za postojanje Boga jeste naš krik za jednim svemoćnim bićem kome demo sklapat ruke (stran 14).« Za večnost pravi: »U njoj je uteha, jer je u njoj neizvesnost, a sve što je za nas izvesno jeste bezutešno (str. 16).«

Lepo pobija doktrino materializma: »Kad računamo samo sa onim što vidimo, onda duša zaista izgleda marioneta organizma (str. 27)... nemoguće je da neživo proizvede duh (str. 28)... In oni klasični opis morja: »Zar da bude mrtva jedna tako majdiški nepostojana i varljiva stihija (= element), kao što je more, sa svojim dinamičnim krhanjem i pretapanjem, stihija koja urliče kao zver, pod sugestijom ustremljenog jesenjeg vetra? (str. 29).«

Globok je odlomek o smrti. Ker je duša nesmrtna, mora biti tudi kazni in plačilo po smrti. O povračilu (odmazda) govori v daljšem odlomku: »U kozmosu, sigurno, ima nekoga nadzora pravičnosti.« Vendar pravi, da »nema i ne može biti nikakve satisfakcije za povredu tuđe ličnosti (str. 45).« To misel je vzela K. A. iz Dostojevskoga (Bratje Karamazovi). Karakteristična je trditev: »Nije istina da se naslade smeje onaj ko se poslednji smeje, jer smeh izmrcvarenog nije smeh, nego je grimasa (45).« Maščevanježeljnost pravi, da je nedostojna človeka.

Ko govori o etičnih problemih, pritrjuje Sokratovemu načelu, da je »razum baza moralu. O Kristovemu nauku pravi, da se ne more razprostraniti čez ves svet, ker »u človeku ne živi ljubav prema bližnjem, kao aktivna i primarna sila (57).« Kar je gotovo zmotna trditev, čeprav je res animalski egoizem človeka največja ovira evangeliju ljubezni. Lepo pa pravi K. A., da so »mislil naupnije onda kad pogreše pravac (65).« Res je, da »mišljenje na prošlost gotovo uvek labavi našu volju (73).« V poglavju o svobodni volji je K. A. žal negativna in veruje v fatum, v večno in davne sojenost.

Temeljite pa so misli Atanasijevićeve o človeku. Poudarja vrednost samostojnosti, individualnosti. »Odvirše smo zauzeti drugim ljudima; zato nikad nećemo doći ni do poznavanja njih, ni do poznavanja sebe (96)...« Za uvek važi nužnost da čovek za polaznu tačku ima samo sebe (99)... »Krvavo resničen je naslednji stavek: »Ima »staracca« što silom guraju čoveka pravcem koji mu savršeno ne leži, a bore se da uguše njega autentičkog, a pri tome uobražavaju da čine veliko delo (101).«

Dalje govori K. A. o življenju in trpljenju. O odpovedi pravi: »Ko je shvatilo nemoralnu arhitekturo svetskih odnosa, taj ostane voljno zazidan u odricanju (122).« Slede misli o sreči, prijateljstvu, odločnosti. »Srečan je samo onaj, ko je ispunjen božanskim žarom, jer je on najdalje od zemaljskih stvari (136).« Dobro pravi, da je nevdružno, »primati stvari onakve kakve jesu.« — Zadnje poglavje o samoti je čudno lirsko in oduševljalno. »Biti sam: i najprivlačnija i najjezovitija stvar (159).« Zadnji stavek v knjigi je ta-le: »Ako ima u čemu zemaljskom ima nekoga smisla, onda ga ponajpre ima u samoći.« Stokrat res!

Delo večje vrednosti so Filozofski fragmenti dr. Ksenije Atanasijević. Še je iskanje v njih, negotovost in tudi skrajne doslednosti ni povsod, vendar bo knjiga ostala. Pozitivne so mnoge rešitve pisateljice in na mnogih mestih v izredni harmoniji s krščanskim svetovnim nazorom. Tudi v svojih zmotah je delo karakteristično za oni boljši del srbske inteligence, ki se odvrta od materializma, indiferentizma in libertinizma ter išče v Večnem temelj življenju. Drugi zvezek, ki bo kmalu izšel, bo prinesel razmotrivanja iz področja etike in psihoanalitike. Tone Potokar.

Franjo Kolenc: A njega ni. Povest iz svetovne vojne. Maribor 1929. Samozaložba. Tisk Tiskarne sv. Cirila v Mariboru. — O delu izpregovorimo.

Slawische Rundschau, št. 7 (juli) prinaša med drugim članek Vi. Coroviča o Probuj jugoslovanskih muslimanov k modernemu življenju, potem ruski, beloruski, poljski, češkoslovaški, vendski, srbohrvatski, bolgarski in nemško-slavistični literarni pregled, bibliografijo in kulturno kroniko.

Iz bolgarske književnosti. Znani bolgarski lirik N. Rakitin je natisnil januarja t. l. zbirko »Zima kraj Vite«, v kateri opeva tiho belo samoto zasneženih bolgarskih planin. Sledila ji je zdaj kot nadaljevanje druga zbirka: »Prolet kraj Vite«, ki vsebuje drugače uglašene, slikovite, žive in solčne pesmi, himno pličjemu peflu in brnenju čebel. Kritika pozdravlja te pesmi, kakor pravo razkošno poletje avtorjevega vstvarjanja.

Sport

JUNORSKE NOGOMETNE TEKME ZA POKAL SK ILIRIJE

Jutri se vrše tri tekme za utešno darilo.

Medklubski odbor za izvedbo juniorskih tekem za prehodni pokal SK Ilirije je na seji dne 7. t. m. verificiral tri tekme II. kola, in to Ilirija : Jadran 4:0, Primorje : Svoboda 5:2 in Hermes : Celje 4:0. Odločitev glede verifikacije četrtih tekem I. kola, Mars : Slavija 1:0, proti čije verifikaciji je bil z obeh strani vložen protest, je pridržana načelniku medklubskega odbora, ker je treba nekaterih poizvedovanj. Za naslednje kolo so se kvalificirali torej Ilirija, Primorje in Hermes ter Mars ali Slavija. Z ozirom na še nerešeni protest glede tekme Mars : Slavija se bo odigralo naslednje III. kolo šele na praznik dne 15. t. m.

Medklubski odbor se je na zadnji seji odločil razpisati za šestorico klubov, ki so izpadli v I. kolu, še tekme za utešno darilo. Za utešno darilo je določena nogometna žoga. Izžrebano je bilo I. kolo, tekme se odigrajo jutri na igrišču SK Ilirije v naslednjem redu: 1. Savica : Reka ob 8 zjutraj; 2. Slovian : Rakovnik ob 9.15 dopoldne, 3. Ilirija II : Mladika ob 18 zvečer.

Prihodnje kolo utešnih tekem se odigra dne 15. t. m., in sicer sta bila izžrebana kot nasprotnika zmagovalca v gornjih tekmah 1. in 3., dočim pride zmagovalec tekme 2. neposredno v finale.

Službo pri jutrišnjih tekmah opravljajo: dopoldne g. Bucik, popoldne g. Berdajs, vsak klub postavi za svojo tekmo po tri vestne, starejše reditelje in stranskega sodnika. Nastop službe pol ure pred določenim pričetkom tekme. — M. o.

TILDEN KOT JUBILANT DAVISOVEGA POKALA.

Letos je praznoval Tilden svoj desetletni jubilej kot igralec v borbi za Davisov pokal. V teh desetih letih je nastopil 28-krat v tekmah posameznikov in 9-krat v paru. Porazen je bil samo 6-krat, in sicer 4-krat v singlu in 2-krat v dublu. Prvič ga je premagal 1926 Lacoste; leta 1927 zopet Lacoste. V zadnjih dveh letih ga je dvakrat premagal Cochet, in sicer vselej že v treh nastopih.

Prvič je za Davisov pokal nastopil Tilden 1. 1920 in ga je skupaj z Johnstonom iztrgal Avstralcem; premagal je Brookesa in Pattersona, zmagal je v borbi parov, in ker je tudi Johnstona v singlu obakrat zmagal, se je glasil zaključek 5:0 za Ameriko. Leta 1921 je v boju proti Japonski ugnal Tilden Simizuja šele po ljuti petinastopni igri; spet je zmagala Amerika 5:0. V letih 1922, 1923 in 1924 se je borila Amerika v zaključnem boju proti Avstraliji, zmagala je 4:1, 4:1 in 5:0. Leta 1922 je premagal Tilden Pattersona in Andersona, Richards ju je tudi premagal, a skupaj sta zgubila igro proti Pattersonu in O'Hara-Woodu. L. 1923 je zmagal Tilden nad Harokesom in Andersonom, l. 1924 nad Pattersonom in O'Hara Woodom. L. 1925 je igrala Amerika prvič proti Franciji, 5:0; Tilden je premagal Borotra in Lacoste, vsakega v petih nastopih. L. 1926 je prišel poraz po Lacoste, a Amerika je vseeno še zmagala 4:1. V naslednjih treh letih pa kljub velikim naporom njeni zastopniki niso mogli več prinesiti dragocene trofeje v Ameriko nazaj.

Proti Cochetu Tilden nima sreče, in imenujejo zadnji njegov poraz proti Francozu »Tildenov Waterloo«. Pri W. je bil premagan Napoleon leta 1815. — Odkar je l. 1927 premagal Cochet Tildena v Wimbledonu v enem najbolj senzacionalnih bojov, ne more Tilden proti Cochetu nič več opraviti. Letos je napravil Cochet zmeraj prav to, kar je bilo Tildenu najbolj nevarno. Orjaškemu Amerikancu ves napor ni nič pomagal, vsi njegovi napadi so se razbili ob sigurnosti, natančnosti in prožnosti nasprotnika. Bil je to najhujši poraz v Tildenovem sportnem življenju.

In kako so ga Amerikanci čestili! Niso ga postavili v moštvo ameriškega pasu, temveč so ga že davno pred zaključkom v evropskem pasu poslali sem v Evropo, da se tukaj skupaj s Hunterjem aklimatizira, da študira igro Francozov itd. Ni nič pomagalo. V ameriškem pasu so za Ameriko igrali Lott, Hennessey, Ryn in Allison. Najprvo so premagali Kanado 5:0, nato Japonsko 4:1; dalje Mehiko 5:0. Mehika je bila prej premagala Kubo 5:0. Evropski boji Amerikancev so nam znani.

AMERIKANCI IN KANADCI.

V Vancouveru (Kanada) so tekmovali najboljši ameriški in kanadski atleti. Dogodek dneva je bil start olimpijca Williamsa proti ameriški gardi v teku na 100 y. Zmagal je Williams v 9.8 pred Tolanom, Wykolom, Braceyem. 220 y je dobil Tolan v 21.4, 440 y Bowen v 48.4, Brix je zmagal v vseh treh metalnih disciplinah: krogla 15.33, diskos 41.69, kopje 52.24. Mladi Lasalette je skočil 1.90 m visoko, olimpijca Ham pa na daljavo samo 7.05 metra.

MALI OGLASI

Vaška drobna vrstica 1-50 Din ali vaška beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službo dobe

Elektromehanika

ki se razume istodobno tudi na zračno železnico, sprejememo. Pogoji, udobno stanovanje, mesečna plača po pogodbi, nastop službe takoj. Reflektanti naj se pismenim potom obrnejo na Tupinolom »Meterize« dr. z. o. z., Vranjic pri Splitu, Dalmacija.

Dobre mizarske pomočnike

za izdelovanje finega pohištva sprejme tovarna pohištva

Franjo Vehovar Celje.

Kuharica

se sprejme takoj ali s 1. septembrom za močnate jedi. — Kolodvorska restavracija v Mariboru.

Agilni agenti (-ce)

se iščejo za prodajo zelo dobro dobihih predmetov. Zasluzek 3 do 4000 Din mesečno. — Dopise z označbo točne adrese je poslati Banki »Agrarija«, Beograd, Obilicje venac št. 25.

Dva kotlarja

za bakrarska dela takoj sprejme Ivan Kapelj, Ljubljana, Šiška, Aljaževa cesta 4.

Mizar. pomočnika

sprejemam takoj v stalno delo z vsjo oskrbo. Sitar Jožef, strojno mizarstvo, Križe pri Trzinu.

Potniki

in potnice za zelo ugodno predmet z 20% provizijo, se sprejmejo za vse kraje v državi. Gajret, Zemun, Pašičev trg 5.

Trg. učenko

s primerno šolsko izobrazbo, pridno in pošteno, sprejme takoj trgovina z mešanim blagom. Josip Kosmus, Loka pri Zuzmu.

Službe iščejo

Deklica

stara 17 let, hči gostilničarke, že nekoliko vajena v kuhinji, želi službe v hotelu ali kakšni večji gostilni, kjer bi se pričela kuhanja. Naslov v upravi »Slov.« št. 8481.

40% vojni invalid

po inv. zakonu zaščiten, išče pri samoupravni ali privatnih upravnih mesta sluge, paznika ali vratarja. Na zahtevo tudi kavcija. Ponudbe na upravo pod šifro »Spreten«.

Prodajalka

meš. stroke želi mesta v mestu ali na deželi. Eventuelno pomaga v gospodinjstvu. — Ponudbe pod »Poštena« št. 8439 upravi

Mlekar. praktikant

z večletno prakso, dovršil mlekarstvo šolo v Škofji Loki, več v sirsarstvu in maslarstvu, želi dobiti ugodno mesto. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 8556.

Kupimo

Kupim hrastove hlode. — J. Pogacnik, Ljubljana, Kralja Petra trg 8.

Parno lokomobilo

ca. 15—20 HP, v dobrem stanju, kupim. — Naslov kupca v upravi št. 8599.

Stanovanja

Opremljeno sobo

išče soliden gospod. Ponudbe na Slov. št. 8548.

Stanovanje

majhno, se odda s 1. septembrom starejši, mirni in poštteni gospodini. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 8542.

Prodamo

Puhasto perje

kg po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Potem čisti beli puh kg po 300 Din. L. Brozović, kemiška čistiona perja, Zagreb, Ilica 82.

Brunice

na drobno in debelo, po najnižji dnevni ceni, se dobijo v trgovini Vlado Turk, Strelška ulica. — Dobava sukcesivna, koncem meseca.

Prodajam novo hišo

enonadstropno s 3 stanovanji po 3 sobe in velikim vrtom. Obrestovanje 8%. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7944.

Auto Fiat

509, 2 nastavkom, davka prost, 12.000 km rabljen, prodamo pri primerni garanciji tudi na obroke. Triumfi Auto Maribor, Frančiškanska ulica.

Spalnica

za 2 osebi, dobro ohranjena, naprodaj za 2000 Din. Tavčarjeva ulica 3, IV. nadstr., vrata št. 10.

2 žimnata madroca

naprodaj. — Masarykova cesta 19, pritl., desno.

Prodajam:

Parni stroj na izpuh ca. 100—120 KS. Parni kotel 82.86 m² kuril. ploskve. Dinamo stroj za enakomerni tok, 46KW in 20 KW 115 Volt. Črpalke za zrak (Kompresorji). Črpalke za vodo. Kompresor na Amonjak, ca. 40 tiso. Kal. urno. — Kompresor na Kolensaura, ca. 40.000. Kal. urno. Razne traverze. Razno lito in navadno železo. Ogleda se v bivši pivovarni Laško pri Celju.

Pouk

Šoferska šola

prva oblast. koncesijon., Camernik, Ljubljana (Jugovavto), Dunajska cesta 36. Telef. 2236. Strokovnjaški teoretični pouk in praktične vožnje na različnih modernih avtomobilih, s pričetkom vsakega prvega.

Šoferska šola

I. Gaberšček, oblastveno koncesijonirana, bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Bleiweisova c. št. 2. Praktični in teoretični pouk na podlagi najmodernejših pripomočkov. Tečaji permanentni. Poučujem tudi privatno.

Instrukcije

v francoščini, nemščini, italijanščini in srbohrvaščini nižješolcu (-ki) proti letovanju nudi mlad uradnik. — Ponudbe na oglaš. oddelek »Slov.« pod šifro »Letovišče - avgust«.

Povetva

Visokoprtilično hišo

še 15 let davka prosta, s petimi sobami, kuhinjo in pritlikinami, podkleteno s ca. 1800 m² stavbenega zemljišča v Šiški ob glavni cesti, prodam za ceno 290.000 Din. — Ponudbe pod »Hiša 290« št. 8482 upravi Slovenca.

Trgovsko hišo

kupim na dobri prometni točki ali vzajem v najem. — Ponudbe pod značko »Trgovec« upravi »Slovenca«.

Enodružinsko vilo

kupim najraje Zrinskega ali Stare pravde cesta. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 8560.

Razno

Stenska ura

starinska, velika, krasna, se proda. Ponudbe pod »Starinska ura« na oglaš. oddelek »Slovenca«.

Mlinarji!

Rž, proso, ajda in lečmen kupite najceneje pri A. VOLK, LJUBLJANA veletrgovina žita in moke

Vsi v Šiško

v nedeljo - na domačo plesno veselico! Restavracija Gorenjski kolodvor. Postrežba točna.

Sveženj ključev

je bil izgubljen v četrtke zvečer na potu Domo-branski drzevov—Strelška ulica do Marijinega trga. Najditelj se naproša, da jih odda: Domo-branska cesta 7.

28 letni samec

želi preživeti avgust na deželi. Ponudbe takoj na oglašni oddelek »Slov.« pod šifro: Čedno-solidno.

Žegnanje!

V nedeljo, 11. avgusta, vsi v gostilno »Na Brdski trati« na Brdu na žegnanje. Z gorkimi in mrzlimi jedili, kakor tudi z žegnanskimi krofi ter izborno kapljico preskrbljeno. — Za obilen obisk se priporoča Jakob Zadnikar, gostilničar.

Strojna pletarna

na deželi prevzame poleg svojih naročil še v izdelavo razne pletenine na stroje št. 8 in 12 ter ravnanje. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Solidno« št. 8538.

Posojila

Dobro stoječi trgovec želi 30.000 posojila proti garanciji za dobo šest mesecev, ostalo po dogovoru. — Pisma prosim na upravo pod št. 8539.

Vnajem

VOGALNI LOKAL

trgovsko - pisarniški, na Miklošičevi cesti, se odda. Poizve se: Pisarna advokata DR. FRLANA FRANA, Miklošičeva cesta 4.

Trgovina in hotel

v Krapinskih Toplicah, nasproti kopališča, staro vpljavno mesto, se daje v najem takoj v celoti ali posebej moder. zgradba, v pritličju trgovski lokal, s celo opravlo, prostor za gostilno (za restavracijo) in vrt brez opreme, v I. nadstr. sobe za tučce, in potrebno zemljišče. — Pismene ponudbe na Jurkovič, Zagreb, Prilaz 6.

Lokal

oddam na prometni cesti. Pripraven za delavnico. Na željo tudi stanovanje. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8541.

Gostilna pri Lojzki

v Litiji, se odda v najem zmožnemu paru ali dvema gospodinihama. Pogoji dobra kuharica in kapital 20.000 Din za prevzem vina. Reflektira se le na zmožno in solidno osebo. Izve se pri Maksu Sajovicu, Litija.

Uradniška družina

v Celju sprejme v popolno oskrbo dijaka (-injo) nižješolca. Pomoč pri učenju. Ponudbe na upravo Slov. pod »Strogo nadzorstvo« št. 8528.

Ali Vam tekne

Vaša jed, kadar ugledate v kuhinji ta-le prizor? Gotovo ne! — Da se rešite tega neznesnega mrčesa, ki Vam okužuje Vašo jed, vporabljajte najdovršenejšo sredstvo za pokončavanje

Razpršij Shelltox samo s Shelltox brizgalno, ki Vam zagotavlja največji uspeh. Razpršena meglica Shelltoxa zanesljivo usmrti zasačeni mrčes ter tekem nekaj minut

osvobodite Vašo hišo muh, moljcev, komarčev, bolh, stenic, mravelj, ščurkov, njihovih zaleg in ličink.

Čistkana navoštita dobite pri Vašem prodajalcu. Vporabljati Shelltox znači vzdrževati v hiši higijeno v najvišji meri.

Dobiva se povsod.

»Ljudska knjižnica iz založništva Jofostovanske knjižarne v Ljubljani: 25. zvezek: Lorensini, Haggard, H. C. CESARJA MONTFIZUME, 32 Din, vez. 42 Din. — 26. zvezek: Lorensini, STORZKEK IN NJEGOVO BURKASTO ŽIVLJENJE, 14 Din, vez. 22 Din. — 27. zvezek: STORZKEK OTROCI SOLNCA, 24 Din, vez. 32 Din. — 28. zvezek: Haggard, KLEOPATRA, 28 Din, vez. 40 Din. — 29. zvezek: Savinšek, IZPOD GOLICE, 30 Din, vez. 42 Din. — 30. zvezek: Stenkiwicz, NA POLJU SLAVE, 28 Din, vez. 40 Din.

Francis Jammes: 19

Rožni venec v solncu

Dan pred Božičem je moral Peterček hudo trpeti zaradi svoje vere, in sicer vsled spominka, ki mu ga je bila dala Marija.

Stric Karel je mislil, ker je bil mali Peterček tako ubogljiv, da si bo dal polagoma izruvat svojo vero. Vprašati je šel učitelja v šoli, ki se je bil izrazil, da je zadovoljen z otrokom, prav obstojajo še v njem lahni sledovi praznovernosti, ki pa se bodo gotovo zabrisali na podlagi svobodomiselnih šolskih knjig, katere uporabljajo.

Zgodilo se je nekaj hudega. Dekla strica Karla je videla, kako je pred njo potegnil Peterček iz svojega žepa rožec, in pri tem je, ne da bi hotel, pokazal rožni venec. Še isti večer je to povedala stricu. V svojem histeričnem sovraštvu se brezbožnež ni mogel obvladati. Čeprav je že bil v postelji, je vstal, si hitro oblekel hlače, obul copate in s svečo v roki privihral v sobo ubovega otroka. Ta je klečal v svoji srajci pred posteljo in molil z rožnim vencem v rokah. Sirovi možak je zaničljivo gledal to slabotno bitje.

Ti veruješ torej v Boga? ga je vprašal. Najprvo otrok ni odgovoril ničesar. Stric Karel je nadaljeval:

»Ti verjameš te oslarije? Ti verjameš, da se je Bog obesil na cesti na kolodvor?«

»Da, on je to.« ie odgovoril mali Peterček.

Na ta odgovor mu je surovež dal udarec s pestjo na lice.

»Ali si upaš to ponoviti?« je dejal in znova dvignil roko.

»Da, on je to.«

Pest je znova padla in udarila na nos. Kri je pordecila srajco.

Krvnik je sedaj zapovedal:

»Daj mi sem to bedasto igračo!«

Mali Peterček je sedaj storil nekaj, česar Karel Durand ni bil pričakoval. Upihnil je luč, hitro odprl okence ter z vsjo silo vrgel rožni venec k čevljarjevim, ta rožni venec, potom katerega je doživel drugo žalostno skrivnost.

Naslednji dan je mala Marija v svoje veliko začudenje našla na živi meji, kjer je bila meseca oktobra odrgala vrtnico, modri rožni venec, a njegov križ je bil okrvavljen.

Od tistega dne naprej otrok ni smel več jesti v družbi svojega strica, temveč samo še v kuhinji.

»To bo trajalo toliko časa, dokler ne postaneš mož,« mu je izjavil svobodomislec.

Peterček ni bil nič žalosten te novice, čeprav so ga mislili ponižati. Pri mizi itak stric skoraj nikoli ni govoril z njim in jedilnica mu ni ugajala, zakaj na stenah je visela v okviru »Objava človeških pravice«, slika novece, ki so in ki niso v veljavi, risba skoraj nage ženske, ki je kadila cigareto, in svetlo barvana slika, predstavljajoča tri menihe z rdečimi nosovi, ki so sedeli pred sodom in popivali. Kuhinja ni bila tako elegantna, toda mali Peterček je rad sedel semkaj, zakaj skozi okno ie lahko videl del

strehe, pod katero je bivala Marija. Ni mu prišlo na misel, da zbeži radi slabega ravnanja z njim, saj je bil obljubil očetu benediktincu, kakor tudi gospodini Dominiki, da bo potrpežljivo čakal svojega odrešenja.

Dominika je vsak dan molila za otroka oni del rožnega venca, ki ga je imenovala lurško desetdnevnic. Od redovnika je dobivala zelo nedoločna poročila o malem Peterčku, ki jih je ta zaupno prejel od župnika one župnije, katerega je Karel Durand tako zelo sovražil. Tako je Dominika zvedela, da hodi otrok v svobodomiselnio šolo in da mu je prepovedano hoditi v cerkev. Samo toliko je mogel zvedeti duhovnik, ki ni poznal odločnega odpora malega kristjana in tudi ne surovega nastopanja njegovega varuha. Domniki ni bilo mogoče dobiti neposrednih poročil od sirote, zakaj redovnik v Lurdu je bil dejal malemu Peterčku pri odhodu, da ne sme na noben način poskušati pisati niti njemu, niti njej. Iz tega je bilo razvidno, kako zelo se je redovnik čuval njegovega nizkotnega varuha.

Dominika, ki je kot po navadi sodelovala pri raznih dobrih delih, je v božičnem času podvojila svoje veselo delovanje. Žalost in skrb je ohranila za oni del življenja, ki ga je živila v samotni svojega srea z Bogo. Če je včasih kdo vprašal, zakaj molči o svojih dobrih delih, mu je ugovarjala:

»Nadlegovati nočem samo našega Gospoda. Vi nimate tiste potrpežljivosti, ki je sad druge žalostne skrivnosti.«

S svojo ljubko originalnostjo je znala spraviti v smeh najresnejše ljudi. Njen stari stric z materine strani, ki je bil admiral, je dejal:

V globoki žalosti naznanjamo, da je naš srčno ljubljeni soprog, stric itd., gospod

ANTON ZAJC

revident drž. strošarine v p.

dne 9. t. m. nenadoma boguvdano preminul.
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo 11. avgusta 1929 ob 3 popoldne iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 9. avgusta 1929.

ZALUJOČI OSTALI.

ALOMA COMPANY D. Z O. Z.,
LJUBLJANA naznanja v svojem in v imenu uradništva, da je njen marljiv in nad vse vester blagajnik, gospod

Anton Zajc

dne 9. avgusta 1929 nenadoma preminul.
Blagopokojnemu uradniku in tovarišu trajen spomin!

ALOMA COMPANY D. Z O. Z.

Potrji globoke žalosti naznanjamo, da je naš nadvse ljubljeni soprog, oče, stari oče, brat, stric in tast, gospod

Fran Windisch

zasebni uradnik

dne 8. avgusta po kratki, mukepolni bolezni, previden s tolažili za umirajoče, za vedno zatisnil svoje blage oči.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sotočno dne 10. avgusta 1929 ob 5 popoldne iz mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 9. avgusta 1929.

Žalujoči ostali.

Brez posebnega obvestila.

Mestni pogrebni zavod.

DRUŠTVO DELOVODIJ IN INDUSTRIJSKIH URADNIKOV naznanja, da je njegov dolgoletni član, gospod

FRANC WINDISCH

zasebni uradnik strojnih tovarn in livarn

dne 8. t. m. preminul.

Pogreb našega tovariša bo 10. t. m. ob 5 popoldne iz mrtvašnice splošne bolnice k Sv. Križu.

Zvestega tovariša ohranimo v blažem spominu.

Ljubljana, dne 9. avgusta 1929.

STROJNE TOVARNE IN LIVARNE D. D. V LJUBLJANI objavljajo, da je njih tehnični uradnik, gospod

FRANC WINDISCH

dne 8. avgusta preminul. Pokojnika, ki je čez 40 let z vestnostjo in vnemo služil podjetju, ohranimo v trajnem spominu. Pogreb se bo vršil dne 10. t. m. ob 17 iz mrtvašnice splošne bolnice.

Ljubljana, dne 9. avgusta 1929.

2 kotlarja

za bakrarska dela sprejme takoj **Ivan Kapelj**
Ljubljana, Šiška, Aljaževa
cesta 4

Direkcija državnega rudnika Velenje nabavi na dan 19. avgusta 1929

1 kmd. univerzalni rezkalni stroj in
1 kmd. stružnica z vodilnim in povračilnim vretenom.

Ponudbe je predložiti najkasneje do 19. avgusta dopoldne, katere morajo biti kolokovane s 5 Din. Natančnejši pogoji se dobe pri podpisani. Iz pisarne Direkcije drž. rudnika Velenje, št. 7447/II.

**Kupujem stalno
kostonjev taninski les
in smrekovo škorjo**

v rolah po najugodnejših cenah
Telefon 136 **Ernest Marinc, Celje**

**Vsaj dinar
za Slovensko Stražo**

Že nad 2,100.000 pisalnih strojev
stoji danes v rabi svetovne znamke

UNDERWOOD

Lud. Baraga

Ljubljana - Šelenburgova 6 - Telef. 2980

Halo Tekmovalno Halo
igranje na harmoniko

v Ljubljani, dne 8. septembra 1929.

Vsak udeležnik tekmovalnega igranja v Ljubljani, ki bo igral na

Lubasovo harmoniko

dobi čudovito pozlačeno in posrebreno spominsko darilo.

Trije najboljši igralci na

Lubasovo harmoniko

dobe dragocena častna darila, razstavljena od 1. do 8. septembra v Lubasovi podružnici, Ljubljana Dunajska cesta 36.

Prijave za tekmovalno igranje sprejema Velesejmski urad v Ljubljani.

Grenka voda

grenka stvar

Magna prašek

sladka stvar

čemu se mučiti s trdo stolico in biti nerazpoložen dan in noč, ker vam

služi za odvajanja. Jemljite redno po vsaki jedi na konici noža malo MAGNE v pol čaše vode in po zabili boste kaj je slaba prebava, slabo spanje zgage, nevolja do dela, trda stolica...

„Magna“ se dobi v vseh lekarnah in drogerijah za ceno po 4 dinarje za zavoj s točnim navodilom. Kjer ga ne dobite, naročite po povzetju ali priložite pismu 20 dinarjev v znakah za 5 zavojev pri

Laboratorij **Alga Sušak**